

För en jämställd värld utan våld

Verksamhetsberättelse 2017

Innehåll

Ordförande har ordet	3
Det här är MÄN	4
#metoo	6
Medlemmar och kommunikation	12
Stoppa mäns våld	19
Engagera pappor	29
Stötta killar	34
Bryt normer	36
Nätverk och samarbeten	43
Förvaltningsberättelse	48

Om verksamhetsberättelsen

Redaktör: Hanna Navier.
Layout: Simon Graf
Texter: Hanna Navier, Catrin Söderberg, Cecilia Östman, Luis Lineo, med flera.
Korrektur: Jens Klitgaard.
Foto: Fredrik Bäckman, Per Ringqvist, Eva Corijn, Rebecca Collins, James Booth, Isabelle Rudberg, Alexander Redrin, Roger Gustafsson, Elise Jeppsson, Sofie Kindahl, Catrin Söderberg, Hanna Navier, Lena Wallquist, Jens Karberg, Tobias Alm och Jocke Kellokumpu med flera.
Omslagsfoto: Luis Lineo, ordförande MÄN och Olga Persson, generalsekreterare Unizon på samtalskvällen den 31 oktober. Foto: Fredrik Bäckman.
Tryckeri: Trydells

Kontakt

MÄN, Män för Jämställdhet
Pipersgatan 33, 112 28 Stockholm
E-post: info@mfj.se
Telefon: 08-17 82 00
Webb: www.män.se

Ordförande har ordet

2017 blev ett riktigt genombrottsår. Allt det vi mödosamt byggt upp under de senaste åren i form av stabila strukturer på kansliet och i den ideella organisationen sattes på prov då den stora vågen av #metoo-berättelser översköljde oss i oktober.

DET VAR OMÖJLIGT ATT VÄRJA SIG mot de tusentals vittnesmål om det sexualiserade våldet och trakasserierna som främst kvinnor utsatts för av män. Dessa berättelser gick in under huden på många av oss och många män fick möjlighet att ta in, reflektera och rannsaka sig själva och sina handlingar. Många män tog också steget och ville göra något åt saken.

Det var här som vår organisation utmanades. Vi fick ta plats i medierna och lyfta vårt arbete med att engagera män och pojkar för förändring, vilket i sin tur ledde till att många hittade till oss och ville göra något direkt. På bara ett par veckor samordnande vi ett antal stora och mindre träffar där män fick möjlighet att mötas och reflektera tillsammans kring det som #metoo lyfte. Det var mycket inspirerande att se hur personal och engagerade medlemmar samarbetade och hjälptes åt för att fånga upp det stora intresset.

Resultaten talar sitt tydliga språk: Vi tredubblade vårt medlemsantal, sex nya lokalgrupper startade och vi fick under året över 6500 nya följare i våra sociala medier!

Under året har vi också lagt grunden till att fortsätta växa och nå ut till fler, särskilt till dem som kanske inte ser oss som en självklar organisation att engagera sig i. I vårt nya projekt "Mannen Myten" har vi valt att fokusera på att samtala med killar på landsbygden och i förorterna. Vi har även startat pappagrupper i Järva-området i Stockholm och samarbetar med organisationer som jobbar med våld i hederns namn.

Allt som allt känner jag mig stolt över det arbete som vår organisation gjort under året, men också under hela den tid som jag varit engagerad i MÄN. Det är därför med visst vemod som jag skriver denna, min sista ordförandekrönika. Efter nästan 11 år i organisationen och de sista fyra åren som ordförande, är det dags för mig att lämna över stafettpippen. Jag kommer fortsätta att vara en engagerad medlem och kämpa för en jämställd värld utan våld på andra arenor. Jag känner i hela kroppen att vi även framöver kommer att vara en viktig organisation för positiv samhällsförändring och att många genombrottsår ligger framför oss.

Luis Lineo, ordförande MÄN

“Det var mycket inspirerande att se hur personal och engagerade medlemmar samarbetade och hjälptes åt för att fånga upp det stora intresset efter #metoo.

Vi sätter män i rörelse i Sverige och världen. På bilden är volontärer från Sverige, Storbritannien och Holland på MÄNs Imagine-konferens i Sigtuna i början av året.

Det här är MÄN

MÄN är en ideell, feministisk organisation som startade 1993 för att engagera män mot mäns våld mot kvinnor. Vi arbetar med att förändra destruktiva normer kring maskulinitet för att mäns våld ska minska. Vår vision är en jämställd värld utan våld.

Sätter män i rörelse

MÄN är en unik plattform för mäns och killars engagemang i jämställdhetsfrågor. Vi sätter män i rörelse i Sverige och världen. MÄN erbjuder trygga rum för självreflektion och samtal, där du kan förändra och förändras tillsammans med andra. MÄN är en rörelse som välkomnar medlemmar och aktivister av alla kön.

Förebygger våld

MÄN är ett kunskapscentrum för frågor kring maskuliniteter, våld och våldsförebyggande arbete. Vi utvecklar metoder för att förebygga våld bland barn och unga. Vi arbetar med jämställt föräldraskap och föräldrastöd för män. Vi arbetar också mot sexualiserat våld och för sexuellt samtycke.

Bryter normer

MÄN fokuserar på maskulinitetsnormer. Hur de är formade och hur de påverkar samhället, relationer och individer. Vi arbetar med metoder som utmanar och förändrar destruktiva manlighetsideal för att bidra till jämställdhet, frihet från våld och bättre hälsa.

Feministisk värdegrund

Vi ser att mäns våld både orsakar och orsakas av ett ojämställt samhälle där män har mer makt och fler privilegier. Vi bedriver därför allt vårt arbete utifrån ett feministiskt perspektiv och i nära samverkan med kvinnorörelsen. Vi vill inte lyfta frågan om pojkar och män på bekostnad av kampen för kvinnors lika rättigheter, utan tvärtom för att stärka dem.

Samverkan

För att uppnå en jämställd värld utan våld behöver vi jobba tillsammans. Vi arbetar därför ständigt med att bygga samarbeten. Genom engagerande möten, workshops och utbyten med experter och aktivister stärker vi varandras engagemang. Vi verkar på lokal nivå genom våra aktivister och lokalgrupper, nationellt via vårt rikskansli och internationellt tillsammans med partners över hela världen.

Att förebygga våld – våra tre förändringsidéer

För att förebygga våld är det viktigt att jobba utifrån sådant vi vet skapar förändring. En stor del av vårt arbete på MÄN utgår ifrån tre så kallade ”förändringsidéer”. För att förebygga våld behöver vi vara många som arbetar tillsammans. Därför är det bra om alla har kunskap om vilka de här tre förändringsidéerna är:

Ökad medvetenhet och kunskap om våld

Olika former av våld befinner sig på en glidande skala där det lindrigare våldet hänger ihop med det allvarigare. Vi måste bryta normaliseringen av våld och kränkningar och tillsammans bredda vår syn på vad våld är. Om vi ska kunna förebygga behöver vi reagera och ingripa innan en våldsam situation eskalerar.

Utmana stereotypa genusnormer

Killar och unga män är kraftigt överrepresenterade bland dem som använder våld. Våldet riktas mot tjejer, andra killar och mot dem själva. Många av de maskulinitetsnormer som killar förhåller sig till ökar risken för att använda våld – exempelvis förväntningar på att vara stark, att inte visa känslor, att kunna tåla kränkningar från vänner, samt att ta avstånd från allt som förknippas med ”femininitet” och homosexualitet. Studier visar att unga killar som har en stereotyp syn på kön och jämställdhet löper större risk att använda våld.

Grip in! Bli aktiva åskådare

För att förändra sättet som sociala normer bidrar till våld och kränkningar fokuserar vi på att uppmuntra alla att bli ”aktiva åskådare” som griper in i stället för att dela in personer som potentiella offer eller förövare. En aktiv åskådare kan exempelvis ingripa i direkta våldssituationer, välja att säga ifrån eller inte skratta med när någon blir utsatt. För att kunna ingripa mot våld måste vi först identifiera situationen som problematisk, få verktyg och träning i hur vi ska agera, samt stärkas i att vi har möjlighet att göra skillnad. Vi kan alla göra något före, under och efter en våldssituation.

Året då #metoo-rörelsen sprängde ljudvallen

#metoo

På några dygn satte #metoo hela Sverige i gungning. Upprop efter upprop och hundratusentals berättelser i sociala medier skapade en rörelse som sprängde tystnadskulturen i småbilar. Berättelserna om mäns sexualiserade våld och trakasserier mot kvinnor blev så många att ingen längre kunde förminska problemet. För MÄN blev det en omvälvande tid där vi tredubblade vårt medlemsantal och satte tusentals män i rörelse.

2006 skapade den amerikanska kvinnorrättsaktivisten Tarana Burke en kampanj på Myspace, främst för färgade yngre kvinnor i utsatta områden. En ung flicka berättade för henne om vad hon hade utsatts för, och efteråt tänkte hon att hon borde ha svarat "jag också" och var den första att dra igång #metoo. 2017 fick kampanjen stor internationell spridning när skådespelaren Alyssa Milano bad alla kvinnor som ofredats sexuellt att svara på hennes tweet med orden "me too". I Sverige tog kampanjen fart med att två kända profiler berättade i sociala medier om övergrepp de utsatts för av kända mediepersonligheter. Men det var de stora uppropen, där tusentals kvinnor från olika branscher lämnade anonyma vittnesmål, som kom att generera ett enormt medieuppbåd. I stängda Facebookgrupper delades dessutom hundratusentals berättelser. Kvinna efter kvinna trädde fram och vågade berätta om övergrepp och trakasserier. En tystnadskultur var bruten.

MÄN blev nedringda

Många män stöttade #metoo, och i kölvattnet uppstod många försök till att svara på kvinnornas berättelser, genom olika hashtaggar och förövarberättelser. Många vände sig till MÄN med frågor och en vilja att bidra. För MÄN, som arbetar med frågor om mäns våld dagligen, blev det därför viktigt att vara en vägledande röst i debatten. Med budskap om att backa, stötta och lyssna på kvinnor fick vår kommunikation stor spridning i sociala medier. Kommunikationen gav resultat.

– Vi blev nedringda av allt från medier till enskilda medlemmar. Vår ordförande Luis Lineo fick sitta på bästa sändningstid i tv-soffa efter tv-soffa, berättar Hanna Navier, kommunikationsansvarig på MÄN. För en rörelse som enträget kämpat för att sätta män i rörelse i många år blev #metoo omvälvande. En stor del av MÄNs personal och medlemmar släppte allt annat och fokuserade på det engagemang som #metoo skapat.

– Som över en natt blev mäns våld ett självklart samhällsproblem att engagera sig mot, och för många män blev vi den självklara organisationen att göra det genom. •

Hanna Navier, Roger Gustafsson, Henrik Westin och Elis Larsson ledde samtalskvällen på Bryggarsalen den 31 oktober, tillsammans med en handfull andra erfarna samtalsledare från MÄN. Det blev en historisk kväll för oss, där många deltagare gick med i eller startade egna grupper.

Rasmus Holmberg var en av 80 deltagare på MÄNs första samtalskväll.

#Eftermetoo - vi bjöd in #allamän till samtal

I vågsvallet av #metoo ville hundratals män engagera sig. Många visste inte riktigt hur de skulle börja. Tisdagen den 31 oktober 2017 bjöd MÄN in till en stor och historisk samtalskväll, med en helt färsk guide för #metoo-samtalsgrupper. Det blev början på en stor samtalsrörelse som snabbt spred sig över hela Sverige.

“Det handlar om att få till sårbara samtal i trygga rum där man på ett nyfiket sätt får utforska de här frågorna.

Efter #metoo började män över hela världen att dela med sig av förövarberättelser under olika hashtaggar.

– Det vittnade om att vi män som grupp började fråga oss: ”Hur kan vi ha bidragit till det lidande som #metoo sätter fingret på?”. För att kunna förstå det här måste vi prata om maskulinitetsnormer, säger Henrik Westin, psykolog och utbildare på MÄN.

Svaren från män fick spridning och beröm, men också mycket kritik för att de tog plats från kvinnornas berättelser. En skarp invändning var också att många män fick beröm för att vittna om övergrepp de gjort, i många fall övergrepp de inte tagit ansvar för. Det här skapade en stor osäkerhet i hur man skulle agera.

– Många män blev osäkra: man vill agera, men vet inte hur. Många ville ta aktivt avstånd från att vara en del av destruktiva maskulinitetsnormer, säger Elis Larsson, dramapedagog och föreningsutvecklare på MÄN.

Behov av trygga rum

Det blev bråda dagar på MÄN. Mejlorgarna svämmade över från män som ville prata och engagera sig.

– Vi behövde svara på det enorma behovet snabbt, både i att guida män i hur de skulle vara bra allierade till #metoo-upproppen, och skapa trygga rum där männen kunde föra egna samtal. Utmaningen för MÄN blev att arbeta snabbt, för att ta tillvara det enorma, nyväckta engagemanget hos män. Vi har väldigt lite omärkt finansiering och har dessutom tradition av att ta god tid på oss. Som tur var hade vi samtalsmetoder som vi jobbat med i många år. Vår beprövade samtalsmetod ”Lilla rummet” var ett givet svar på det behov som fanns, berättar kommunikationsansvarig Hanna Navier.

Henrik Westin och Elis Larsson samlade de bästa erfarenheterna från MÄNs arbete med Lilla rummet, och på mindre än två veckor producerades en samtalsguide. Materialet släpptes på en stor samtalskväll på Bryggerhuset den 31 oktober. Intresset blev jättestort, över 80 personer samlades och nästan lika många var på kölistan.

– Vi kunde inte ens släppa in alla som kom, berättar Elis Larsson.

Kvällen tog avstamp i mäns möjligheter och ansvar.

Män fick prata i mindre grupper och reflektera personligt tillsammans. Det är en metod som syftar till att inleda en inre förändring hos deltagarna själva. Den används även i könsblandade sammanhang.

Luis Lineo, ordförande i MÄN och Olga Persson, generalsekreterare på Unizon hade ett glasklart gemensamt budskap till män som vill engagera sig: Lyssna på kvinnor och backa kvinnor i er närhet!

Tillsammans stoppar vi mäns och killars våld, var budskapet från MÄNs ordförande Luis Lineo. Han invigde kvällen tillsammans med Olga Persson, generalsekreterare för Unizon, som gav ett medskick från kvinnojoursrörelsen.

– Det här är en historisk dag. Ni är vår viktigaste samarbetspartner. Det viktigaste är att ni alltid lyssnar på kvinnors berättelser och backar kvinnor i er närhet.

Start på något större

Under kvällen var MÄNs mest erfarna samtalsledare på plats, och de som ville fick gå med i en samtalsgrupp. Många valde även att starta egna grupper. Kvällen blev början på en samtalsrörelse som snabbt spred sig över landet.

– Innan årsskiftet hade över 40 grupper startats som vi vet om; eftersom materialet ligger tillgängligt på nätet kan det röra sig om fler än så, säger Elis Larsson.

Män pratar redan i grupper där kvinnor utestängs; i ledningsgrupper, i fikarum, inom idrottsrörelsen och många andra sammanhang. Med #eftermetoo-materialet vill MÄN få till andra slags samtal än de som män brukar ha, understryker Elis och Henrik.

– Det handlar om att få till sårbara samtal i trygga rum där man på ett nyfiket sätt får utforska de här frågorna. •

RÖSTER OM MÄNS #EFTERMETOO-SAMTAL

“

Sällan har jag upplevt så många öppna, varma och sårbara berättelser från män på samma gång, berättade män emellan. Det händer något med män när de vågar vara sårbara[...]Vi behöver fler män som börjar prata med andra män på riktigt. Om sina känslor och sin sårbarhet. Inte den här ytliga sexistiska och diskriminerande jargongen som utgår från att befästa att vi är "Herrar på täppor", utan; att vi är här i vår samtid, med våra styrkor och svagheter, med vårt mod och våra rädslor, och finns här för varandra. För att förstå vad vi gör här denna korta tid i jordelivet.

– Magnus Reinfeldt, ledarskapskonsult, coach, feminist och medlem i MÄN sedan 2012

“

Det var en kväll jag sent ska glömma. Omtumlad, upplyft och mycket hoppfull åkte jag därifrån. Hoppfull i detta att vi män utan större ansträngning faktiskt kan ta vårt gemensamma ansvar att putta denna inbyggda orättvisa rätt. Men det krävs nåt av oss, av mig. Mod kanske. Eller bara att öppna upp för det som bevisligen finns i människor. Och det underlättar att vi gör det i kraft av varandra. Till exempel i nämnda samtal vi deltog i. Det var stort det som hände. På ett personligt plan för mig och jag tror för övriga 80 män som fick plats i den fulla lokalen den där kvällen.

– Petter Stefansson, deltagare i samtalskvällen

“

Samtalsgrupperna tar fram någonting man från början kanske inte kände att man behövde. Men efter att man gjort det så är det så självklart. Att det är klart att det här borde alla göra.

– Zakarias Thorin, samtalsgruppsdeltagare

Efter #metoo

VI SÖKTE MODIGA ARBETSPLATSER

Många företag och organisationer hörde av sig till MÄN med frågor om hur de kan skapa en trygg arbetsplats med en arbetsmiljö fri från kränkningar. I slutet av året formulerade vi därför ett erbjudande till fem modiga företag för en större pilotsatsning inför 2018. Erbjudandet utgår från våra mest beprövade metoder för att förebygga våld och kränkningar, dels genom den så kallade "Åskådaransatsen" och dels genom vår långa erfarenhet av att föra själv-reflekterande samtal med män.

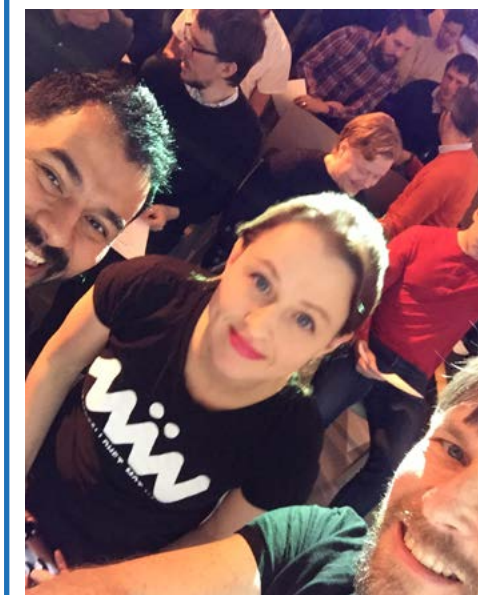
– Vi ser en stor potential i att få utveckla våra metoder i samarbete med företag och organisationer som vill satsa på ett långsiktigt arbete för att förebygga kränkningar på arbetsplatser. Vi ser fram emot att gemensamt kunna ta ett steg framåt mot både en jämställd arbetsmiljö och värld utan våld, säger Hanna Navier, kommunikationsansvarig på MÄN.

Vår ordförande Luis Lineo och medlem Tommy Lucassi gästade SVT:s morgonstudio för att prata om engagemanget efter #metoo. Tommy Lucassi är en av cirka 40 medlemmar som startade egna samtalsgrupper med vårt material under 2017.

#METOO Ökat intresse för samtalsgrupper
Så pratar män om upproppen
SENASTE NYTT M i Göteborg vill förbjuda tiggeri

JÄMSTÄLLDHETSWORKSHOP PÅ NETLIGHT

Luis Lineo, Hanna Navier och Jens Karberg från MÄN höll en workshop på IT-bolaget Netlight när de ordnade frukostseminarium på jämställdhetsnätverket Tech-eq i november. Tech-eq är ett samarbete mellan svenska it-bolag för att råda bot på den skeva könsfördelningen som råder i branschen. Deltagarna fick börja med vår metod Lilla rummet och fick sedan en introduktion till "Åskådaransatsen" som MÄN har jobbat med i många år. Ett antal av företagen hörde av sig efter workshopen och ville gå vidare med både större och mindre satsningar.

MEDLEMSMÖTE I UPPSALA #EFTERMETOO

Medlemsmöte #eftermetoo i MÄN Uppsala i december. Många av dem var nyfikna på att gå med i en samtalsgrupp. I förgrunden Tomasz Forsberg, aktivist i MÄN Uppsala och Mattias Lindholm, ledare för en samtalsgrupp.

Luis Lineo, MÄNs ordförande, deltog i TV4:s morgonsoffa med debattörerna Linnea Claesson och Frida Boisen, där de bland annat diskuterade #metoo och mäns ansvar. Efter intervjun gick Linnea Claesson ut och uppmanade sina följare att bli medlemmar i MÄN, något som gav en stor skjuts till vår medlemstillströmning. Luis Lineo medverkade även i SVT:s morgonstudio vid två tillfällen.

2017 MEDVERKADE MÄN I

145

PRESSKLIPP OCH

329

NYHETSKLIPP I
SOCIALA MEDIER.

#Metoo-kampanjen gav MÄNs frågor rekordstor spridning

År efter år har MÄN lyft frågor om mäns ansvar för mäns våld. Vi har flyttat fram positioner och engagerat många. Samtidigt har det varit en utmaning att göra frågan tilltalande för den stora majoriteten män som inte tidigare engagerat sig i genusfrågor. #Metoo gjorde att frågan om mäns ansvar plötsligt hamnade högst på agendan. MÄN intervjuades i artiklar, morgonsoffor, radiokanaler och fick mer synlighet än någonsin tidigare. Tusentals nya följare hittade till våra konton i sociala medier. Många spred vidare våra viktiga digitala kampanjer till män om att reflektera över sig själva, lyssna på kvinnors berättelser och organisera sig för förändring.

#ALLAMÄN UPPMUNTRADE MÄN TILL ANSVAR OCH HANDLING

Som ett svar på "inte alla män" har MÄN under flera år drivit kampanjen #allamän. I samband med #metoo lanserade vi #allamän. Kampanjen handlar om att mäns våld är mäns ansvar, och en fråga som rör alla män. Den handlar också om att förändring är möjlig – att alla män kan vara med och göra något åt det. Bland annat kunde våra följare byta profilbild på Facebook för att visa att de stöttade denna idé.

30%

FLER FÖLJARE I
SOCIALA MEDIER

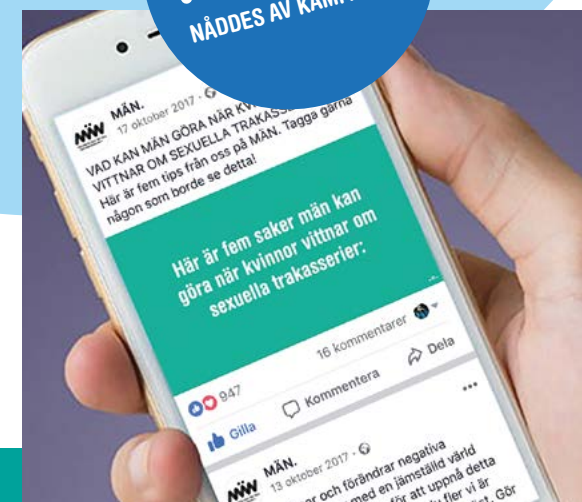
16 595

+4373
NYA FÖLJARE!

7 453

+1666
NYA FÖLJARE!

3434

+458
NYA FÖLJARE!150 000
NÅDDES AV KAMPANJEN

150 000 NÅDDES AV #METOO-TIPS

När #metoo-kampanjen gick het i sociala medier försökte många män svara på kampanjen i olika former. Svaren fick kritik, och vi på MÄN formulerade fem tips som fick stor spridning. Kampanjen nåddes av 150 000 på Facebook, och 78 000 personer såg filmen med fem tips.

200%

SÅ MYCKET VÄXTE MÄNS
MEDLEMSANTAL UNDER 2017!
VID ÅRETS SLUT VAR VI ÖVER
1500 MEDLEMMAR.

En folkrörelse mot mäns våld började spira

#Metoo-kampanjen blev avstampet för en helt ny era för MÄN som medlemsorganisation. Män över hela landet kontaktade våra lokalgrupper. De var starkt berörda av #metoo och ville nu engagera sig. Tillsammans skapade vi snabbt former för organisering som fick i gång aktivistgrupper, nya lokalgrupper och många storslagna planer inför 2018.

6

NYA LOKALGRUPPER
NU FINNS VI I 17 STÄDER!

SUNDSVALL

MÄN Sundsvall har varit med sen uppropet 1993 och har tidigare varit en förening. Nu fungerar de som ett nätverk och planerar att utöka sin verksamhet under 2018.

FALUN

MÄN Falun startade i november, och den fjärde december höll den första samtalsgruppen träff. Gruppen vill bland annat starta nya samtalsgrupper och ett jämställdhetscafé för att samla alla som är intresserade av att driva frågor om jämställdhet i Falun. Initiativet uppmärksammades av bland annat P4 Dalarna och Dala-Demokraten.

GÖTEBORG

MÄN Göteborg har ett eget kansli med anställda som sedan lång tid tillbaka driver projektet Jämt i skolan, och pappagrupsverksamhet. MÄN Göteborgs verksamhet växer. I mars 2017 hölls en utbildning för nya pappagrupsledare och även en utbildning för nya utbildare i Jämt i skolan. De höll även ett adventsmingel i december.

VÄXJÖ

I slutet av november höll Växjö lokalgrupp en föreläsning på Växjö FN-förening om destruktiva maskulinitetsnormer. På den Internationella dagen mot våld mot kvinnor, den 25 november, genomfördes en manifestation på torget i Växjö tillsammans med Zonta.

HELSINGBORG/LANDSKRONA

Startade upp 2017 och etablerade bland annat ett samarbete med Kulturföreningen Ökända kring den jämställda festivalen med samma namn. Där hade de föredrag och tält. Tillsammans med kulturföreningen höll de även en gemensam Pridefest under Landskrona Pride.

UPPSALA

Fick stort uppsving och synlighet i lokalmedia i samband med #metoo. De startade två samtalsgrupper och bjöd in till ett antal medlemsträffar. De arrangerade även en workshop om samtycke, våld och sexuella trakasserier, en killmiddag för lärarstudenter på Uppsala Universitet, deltog vid en lunchmessa och höll ett föredrag under Barnskyddsrådet på Uppsala läns temadag om #metoo och unga.

KIRUNA

Lokalgruppen i Kiruna var vilande under 2017, men planerar att komma igång med aktiviteter under 2018.

HÄRNÖSAND

Under året samlades en handfull intresserade. Gruppen planerar att starta igång mer verksamhet 2018.

LULEÅ

Startade upp under sen vår med högsta fart. Bland annat hade gruppen panelsamtal med Fattapodden på Luleå Pride, killmiddag på Luleå Hamnfestival och festivaltält under Musikens Makt. Gruppen medverkade även i lokal-tv, lokal-radio och tidningar under hösten, och hann med ytterligare ett antal killmiddagar.

UMEÅ

Ordnade ett antal externa arrangemang under året. Bland annat mansbiennalen med rubriken Porr spelar roll, tillsammans med Svenska kyrkan, och ett författarsamtal med Susanna Alakoski och Mats Söderlund om vardagsvåld och lyckliga slut. Man hade också ett möte under hållbarhetsveckan i september på rubriken Mannen - det största miljöhotet. De hade också infobord på Scandic cup i Umeå.

ROSLAGEN

Se nästa sida.

STOCKHOLM

Se nästa sida.

NORRKÖPING

I december 2017 bildades MÄN Östergötland som ett nätverk. Engagerade aktivister i Norrköping ringde runt till samtliga medlemmar i Östergötland och samlade snart ihop en stor grupp intresserade personer. De kom gemensamt fram till att bilda två olika grupper - MÄN Norrköping respektive MÄN Linköping - för att bäst kunna bygga upp en större verksamhet under 2018 och framåt.

LINKÖPING

MALMÖ/LUND

MÄN Malmö/Lund växte mycket under 2017, och efter #metoo fick man många förfrågningar om att föreläsa på olika arrangemang. Bland annat höll man workshop om sexism och bemötande på Fontänhuset i Lund och hade informationsbord på EOS integration fair. För att ta emot det stora engagemanget började man också skissa på olika temagrupper.

Fikaträff hos MÄN Stockholm den 30 november. Ett trettiotal kom och diskuterade temat #metoo.

Nya aktivister lyfte MÄN Stockholm

2017 blev ett år sent att glömma för många av våra lokalgrupper. MÄN Stockholm var snabba med att fånga #metoos nyväckta engagemang bland män. En organisationsstruktur med nya temagrupper möjliggör nu tillväxt både i MÄN Stockholm och andra lokalgrupper inom MÄN.

Stockholms ordförande Jocke Kellokumpu ler i kapp med Nina Rung och Linnea Claesson som båda föreläste för medlemmarna på MÄN Stockholms årsmöte 2017.

– Ett år sent att glömma, så beskriver Jocke Kellokumpu, ordförande i MÄN Stockholm, året som gick. MÄNs största lokalgrupp ser tillbaks på ett år där de växt både i antal medlemmar och aktiviteter. Lokalgruppen var väl rustade när #metoo-debatten gjorde att engagemanget och intresset växte. Redan i början av året beslutade vi oss för att utveckla en ny organisationsstruktur.

– Föreningen hade växt mycket och alla medlemmar som ville vara aktiva fick inte plats i styrelsen. Det var viktigt för oss att fånga allt engagemang, säger Jocke Kellokumpu.

En handfull medlemmar bildade en organisationsgrupp som hela året har arbetat med frågan om en ny organisationsstruktur. Innan sommaren gjorde organisationsgruppen en kartläggning av MÄN Stockholms alla aktiviteter och resurser, och en omvärldsanalys av hur andra organisationer jobbar.

– Efter sommaren tog organisationsgruppen initiativ till medlemsutbildning och höll i ett medlemsmöte. Sedan hände #metoo och det passade väldigt bra för att starta upp en ny organisationsstruktur med temagrupper. Förslagen till temagrupper kom både från medlemmarnas idéer och från organisationsgruppens egna tankar, berättar Hjalmar Eriksson som arbetat med den nya strukturen.

Fikaträffar

I november samlade MÄN Stockholm 30 personer på sin söndagsfika. Det bjöds på kaffe, bullar och frukt och samtalet kretsade självklart kring #metoo. Engagerat och med högt i tak fördes samtal i fem mindre grupper.

– Alla kom till tals och berättade hur den senaste tiden påverkat dem själva och sin omgivning. Det diskuterades hur vi alla kan vara en del i förändringsarbetet kring sexuella trakasserier, härskartekniker och mäns våld mot kvinnor. Flera anmälde sig till de nystartade temagrupperna som startats i Stockholm. •

ALBIN STARTADE MÄN ROSLAGEN

“Jag ser killar överallt som rannsakar sig själva”

”Kvinnor har länge tagit striden, och det är dags att också fler män ställer sig upp och ansluter sig i kampen för ett mer jämställt och öppet samhälle, något som alla mår bra av och har nytta av! Jag söker nu dig som vill engagera dig tillsammans med mig i uppstarten av en förening som jobbar med dessa frågor och mer!”

Albin Torstensson, initiativtagare till MÄN Roslagen.

När Albin Torstensson bjöd in allmänheten till att starta MÄN Roslagen, skrev han ett inlägg på sitt personliga instagramkonto. Bara två veckor senare samlades ett tiotal personer i åldrarna 16-75 år för att minska machokulturen och förebygga sexuellt våld i kommunen.

– Politiker, företagare, kommunalt anställda, privatpersoner och pensionärer, alla gick vi samman för att ta första steget!

MÄN Roslagen fick snabbt igång en samtalsgrupp, anordnade två föreläsningar om manlighet och normkritik och startade öppna nätverksträffar. Albin tycker att det är mäktigt med engagemanget som #metoo har skapat.

– Tystnaden är bruten, tjejer säger ifrån, män reagerar och jag ser killar överallt som rannsakar sig själva, ställer sig upp och säger, ”nej, det här är inte okej! Ska vi ha det såhär?” Polletten verkar så smått ha trillat ned, det funkar inte att använda argumentet ”inte alla män”.

Han är stolt över det engagemang föreningen lyckats väcka på kort tid.

– #Allmän kan prata med varandra om de här problemen och göra ett ställningstagande. Nu gör vi det tillsammans. Under 2018 vill vi få fler killar att engagera sig, starta fler samtalsgrupper och vidga vår verksamhet! •

“Tystnaden är bruten, tjejer säger ifrån, män reagerar och jag ser killar överallt som rannsakar sig själva, ställer sig upp och säger, ”nej, det här är inte okej! Ska vi ha det såhär?” Polletten verkar så smått ha trillat ned, det funkar inte att använda argumentet ”inte alla män”.

Isabelle Ruberg och Agge Angusson från MÄN Malmö/Lund i Malmös parad den 7 augusti.

MÄN i Prideparader landet över

En viktig fråga för MÄN är kampen mot heterosexism. Personer som på olika sätt bryter mot heteronormen är extra utsatta för mäns våld. Därför är Pridefestivalerna ett självklart forum för oss. Under året har hundratals medlemmar och aktivister deltagit i Prideparader runtom i Sverige. MÄNs lokalgrupper deltog bland annat i Stockholm, Landskrona, Umeå och Malmö.

Rebecca Kasay var en av många som deltog i paraden på Stockholm Pride den 5 augusti.

Alexander Redrin, kontaktperson för MÄN Landskrona i Landskronas Prideparad den 30 september. MÄN Landskrona var medarrangörer till en Pridefest i samband med Landskrona Pride.

Stockholms Prideparad den 5 augusti.

Stoppa mäns våld

Nästan alla våldsbrott begås av män. 80 procent av de som misstänks för misshandel är män, enligt Brottsförebyggande rådet. De flesta som drabbas av våld är män. Det hänger ihop med föreställningar om vad det innebär att vara man och kille. Det här kan vi förändra – tillsammans. MÄN arbetar med att förändra negativa manlighetsnormer och för att minska våldet. Vi utvecklar metoder, föreläser och påverkar beslutsfattare för att insatserna mot våld ska öka.

Ryska nätverk mot mäns våld mot kvinnor

Svåra utmaningar kräver att vi är många som arbetar tillsammans. Det vet våra partners i Ryssland. Under året har de fortsatt stötta varandra i arbetet med att stoppa och förebygga mäns våld mot kvinnor.

Samling på vårt stora gemensamma möte på Vårdinge folkhögskola.

Våra ryska partners har mycket att lära MÄN i det vålds-förebyggande, breda arbetet som bedrivs. Under 2017 har regionala resurscenter i nordvästra Ryssland fortsatt att utveckla och lyfta frågan om mäns våld mot kvinnor, jobba förebyggande med ungdomar och pappor, ge stöd till våldsutsatta kvinnor och barn och ge behandling till förövare.

– Dessa civilsamhällesorganisationer lyckas bygga upp nätverk mellan sig och tvärdisciplinära kontakter och skapa samarbeten med lokala myndigheter och institutioner, trots svåra utmaningar. Det är otroligt inspirerande att se deras arbete och starka engagemang för att stoppa mäns våld mot kvinnor, säger Vidar Vetterfalk som arbetar med våra ryska partners.

Samtal i solen på Vårdinge. Heinrich Kraus, psykolog från Wien, Jens Orback, ordförande för Manscentrum och Magnus von Campenhausen, psykolog på Manscentrum samtalar om hur arbete med förövare kan ske i samarbete med kvinnojourer. De jobbar alla tre med förövare på olika sätt.

Känslosamt nätverksmöte

I juni hade vi en stor träff på Vårdinge tillsammans med våra ryska partners, och medlemmar från MÄN och Unizon. På plats var även personer från Manscentrum och från organisationer i andra länder som MÄN samarbetar med, bland annat Österrike, Belarus och Storbritannien. Många workshops väckte starka känslor. Under ett rollspel om hedersrelaterat våld i en tjetjensk kvinnas liv var det många deltagare med tårar i ögonen. Många blev också berörda av en kvinnas berättelse om en tidigare våldsam relation: ”Som en kirurg skar jag bort delar av min personlighet för att göra den jag älskade lycklig. Till slut fanns det inget kvar av mig att skära bort.”

Bidrar till förändring

Bakom allt enträget arbete våra partners bedriver mot mäns våld mot kvinnor i Ryssland finns många historier om utmaningar och svårigheter. Men också berörande historier om framsteg och utveckling. Karin Caspani, internationell handläggare på MÄN, berättar om ett känslosamt möte mellan våra ryska partners, MÄN och Unizon som ägde rum i slutet av året.

– Vi hade en runda där deltagarna fick dela med sig av berättelser från sitt arbete. Det kändes tungt i början, det är inte jättevanligt att dela med sig av känslor på det här sättet. När vi lyssnar på berättelserna inser vi att vi tillsammans bidrar till en större förändring. En kvinna börjar gråta. Vi blir så stärkta av alla berättelser och all positiv energi.

Kampanj föregick #metoo

Metoo blev inte så stort i Ryssland, berättar Vidar Vetterfalk.

– Ett spännande skäl till det är att de var före på ett sätt. 2016 hade de en jättestor kampanj som startades av en kvinna på ”Vkontakte” som är ryska motsvarigheten till Facebook. Hon skrev #JagSkämsInteAttBerätta, #ImNotAshamedToTell och berättade om våld hon utsatts för av en man. Det blev en explosion och jättemånga började dela sina historier, något som inte gjorts tidigare. En del män kom även in och stöttade kvinnorna som delat. •

“Det är otroligt inspirerande att se deras arbete och starka engagemang för att stoppa mäns våld mot kvinnor.

Karin Caspani, projekthandläggare på MÄN, diskuterar tillsammans med översättare German Ivanov, Maksim Rusan från ett statligt kriscentrum i Astrahan och Svetlana Strokatch, Arkhangelsk.

Inna Airapetyan från Tjetjenien håller workshop på MÄNs och Unizons stora träff på Vårdinge folkhögskola. I workshopen har deltagarna fått skriva stöttande brev till en våldsutsatt flicka.

Vunna segrar för MÄNs våldsförebyggande arbete: “Allt fler talar samma språk”

2017 gick MÄNs storskaliga Arvsfondsprojekt En kommun fri från våld in på sitt sista projektår. Efter tre år av strategiarbete, utbildningar, metodutveckling och handledning har vi flyttat fram positionerna. Vi har fått aktörer över hela landet att samverka för ett brett och långsiktigt arbete med att stoppa mäns och killars våld.

Sofie Kindahl, projektledare för En kommun fri från våld.

”Tillsammans för en jämställd värld utan våld!” Att få många att dela MÄNs vision är ett av våra viktigaste mål, men är det möjligt att verkligen få med sig alla i ett helt närsamhälle och tillsammans bedriva ett strategiskt arbete mot mäns och killars våld? Den enormt komplexa frågan har MÄNs projekt En kommun fri från våld brottats med under tre intensiva projektår.

– När nu projektet går mot sitt slut är svaret både svårt och enkelt. Ja, vi vet att våld går att förebygga! Vi vet att våra metoder ger resultat, men det krävs resurser, politisk vilja och att alla arbetar tillsammans. Det krävs också breda utbildningsinsatser som gör att alla får en gemensam förståelse av vad våld är. Det berättar Sofie Kindahl som är projektledare för En kommun fri från våld.

– Därför var det så enormt häftigt när vi stod på vår avslutningskonferens Våldsprevention 2017 och hörde hur alla deltagare använde de begrepp, modeller och den kunskap vi har arbetat för att sprida. Vi har skapat ett gemensamt språk för att kunna prata om våldsförebyggande arbete och maskulinitetsnormer. Det är ett av projektets absolut största framgångar.

På konferensen, som arrangerades av MÄN, MUCE, SKL, Unizon och Länsstyrelserna, var 350 deltagare från kommuner, skolor, civilsamhälle och myndigheter över hela landet. Under två dagar utbyttes kunskaper om våldsförebyggande arbete med genusförändrande ansats.

– Det har blivit tydligt att kunskapen har höjts så mycket kring de här frågorna bland massa olika aktörer!

Våldsprevention 2017 var en del av En vecka fri från våld, ett koncept som MÄN ursprungligen initierade tillsammans med Unizon. Veckan har nu växt och inspirerat till lokala arrangemang och aktiviteter i hela landet. •

Öppningssamtal på den fullbokade konferensen ”Våldsprevention 2017: tillsammans för att stoppa mäns och killars våld. Den engagerade panelen bestod av Pontus Ekstedt, MUCE, Anna Conzen, Länsstyrelsen Stockholm, Linda Östlin, Sveriges kommuner och landsting, Olga Persson, Unizon och MÄNs Luis Lineo. Linda Östlin avslutade kärnfullt sitt inledningstal: ”Det går att förebygga våld och det går att förändra mansrollen. Det kräver kunskap och att vi gör det tillsammans. Den möjlighet vi har fått genom #metoo 2017 kommer på riktigt att förändra vårt samhälle!”

STORT SAMARBETE MED STOCKHOLMS STAD

Under 2017 gick Stockholms stad in i en stor miljonsatsning på våldsprevention, där MÄN är en central samarbetsaktör. Innan sommaren skrev MÄN ett stort avtal med Stockholms Stad på 1,2 miljoner för ett och ett halvt år. MÄN har fått i uppdrag stötta Stockholms stad i implementeringen av MVP. Samarbetet är ett stort steg på många sätt. MÄN hade redan pågående samarbeten i olika enskilda stadsdelar och skolor, något som nu skalas upp ytterligare.

– Det är ett jättestort framsteg, både som ett kvitto på att vår kunskap är efterfrågad och för det våldsförebyggande arbetet med unga i Stockholm! säger Sofie Kindahl.

I tre år har MÄN utbildat, handlett och ordnat inspirationsträffar.

– Nu har vi fått ett betalt uppdrag att göra detsamma för Sveriges största kommun!

UPPSKALAT MVP-ARBETE

Under 2017 har vi skalat upp arbetet med programmet MVP – Mentors in Violence Prevention. MVP är ett program för skolan, med mål att stoppa och förebygga mäns och killars våld. Det går i korthet ut på att elever och personal lär sig att ta ansvar för varandra och säga ifrån om de ser eller hör våld och kränkningar. Många nya skolor kom igång med MVP under året och vi har utvecklat en utbildning för utbildare.

– Flera av de skolor som kom igång 2015 har sett positiva resultat. Tack vare det har metoden fått spridning till fler. Vi har också startat upp ett nationellt MVP-nätverk som ska träffas årligen för att utbyta erfarenheter, säger Sofie Kindahl.

#metoo gav ytterligare skjuts för både MVP som metod och det våldsförebyggande arbetet i kommuner i stort.

– Det var jättemånga skolor som hörde av sig i slutet på året, som har hört talas om att vi har metoder för detta och som inser att vi inte behöver uppfinna hjulet igen.

LANSERING AV SKRIFT

Det våldsförebyggande arbetet är fortfarande ett nytt fält. Därför är det viktigt att vi sprider våra erfarenheter och delar med oss av våra lärdomar till varandra. I januari lanserade vi skriften En kommun fri från våld som togs fram i samarbete med Västerås stad. Den ger konkreta tips och verktyg till kommuner som vill bedriva ett storskaligt våldsförebyggande arbete.

– Vi har tidigare givit ut handboken Inget att vänta på, som ger en djupare vägledning på samma tema. Den nylanserade skriften är tänkt som ett inspirerande komplement för att visa på hur arbetet kan se ut i praktiken, säger Sofie Kindahl.

Under året har MÄNs arbete spridits till ännu fler än de pilot- och referenskommuner som varit med.

– Det är häftigt att se att fler och fler kommuner arbetar med det här, och att de börjar utbyta erfarenheter med varandra och tipsar varandra på vägen.

360

SÅ MÅNGA PERSONER
DELTOG I KONFERENSEN
VÅLDSPREVENTION 2017

Skådespelarna Suheib Saleh och Linus Hedlund tillsammans med filmare Emily Dahl under inspelningarna av Be the MVP i oktober.

Lansering av kampanjen Be the MVP

“Det är dags att skifta fokus!”

Vad gör du om du ser våld? Står du bredvid eller griper du in och är en MVP – most valuable player? Det är fokuset i den interaktiva filmkampanjen ”Be the MVP” som MÄN lanserade i november. Många unga engagerade sig i framtagandet av kampanjen.

Morten Bylin, William Rune, Matilda Skönborg och Oscar Leopold spelar in en scen om sexualiserade kränkningar.

“Vi vill uppmärksamma att våld och kränkningar kan se ut på olika sätt. Men också lyfta upp att alla kan agera och göra skillnad tillsammans!”

MÄN har tillsammans med engagerade unga och PR-byrån Pronto skapat två interaktiva kortfilmer om våld. I filmerna får den som tittar testa på hur vi kan ingripa mot sexuella trakasserier och kränkande behandling – och vad som händer om vi inte gör det. Kampanjen släpptes den 25 november, på FN:s internationella dag för avskaffandet av våld mot kvinnor.

– Vi vill uppmärksamma att våld och kränkningar kan se ut på olika sätt. Men också lyfta upp att alla kan agera och göra skillnad tillsammans! Vi kan agera både före, under och efter ett övergrepp, säger Sofie Kindahl, projektledare på MÄN.

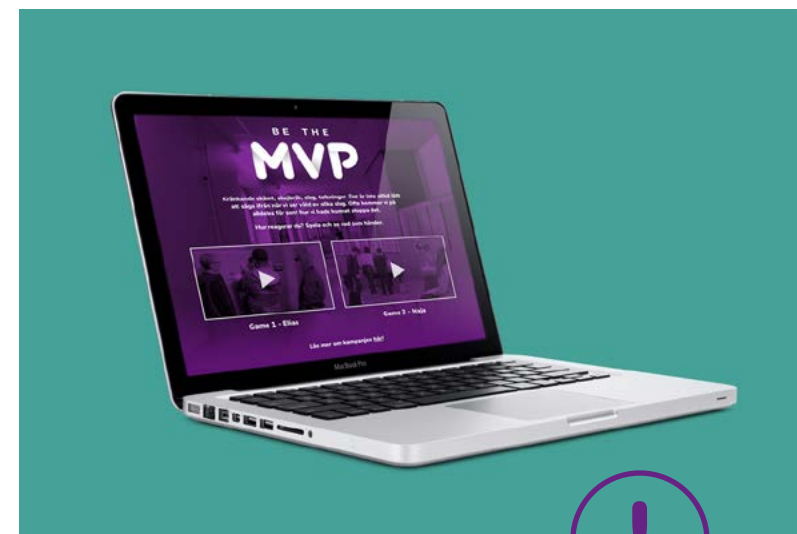
Be the MVP syftar på begreppet Most Valuable Player, ett vanligt begrepp inom sport och videospel för att beteckna en värdefull och skicklig spelare som bidrar positivt till sitt lag.

MVP syftar också på Mentors in Violence Prevention – ett program för skolan, med mål att stoppa och förebygga mäns och killars våld. Elever och lärare lär sig känna igen och uppmärksamma våld, utmana stereotypa förväntningar kring kön och ta ansvar för varandra genom att säga ifrån om de ser eller hör våld och kränkningar. Vi på MÄN har under många år anpassat och utvecklat MVP för en svensk kontext. Nu utbildar och stöttar vi skolor som själva vill arbeta med att förebygga våld och sexuella trakasserier.

Många unga deltog aktivt i filmarbetet, både som skådespelare och genom att komma med synpunkter inför manusprocessen. Maya Arvo och Suheib Saleh var två av dem.

– Media och film är en av mina stora hobbyer och det är också ett bra sätt att nå ut till unga. Jag och i princip alla tjejer jag känner har ju erfarenheter av sexuella trakasserier. Men mörkertalet är så stort – många normaliserar det som sker just för att det är så vanligt. Det är dags att vi börjar prata om det! Bakom varje utsatt tjej finns ju också en förövare, säger Maya.

– Starka förebilder inom kvinnorrörelsen och den anti-rasistiska rörelsen har banat vägen för oss – nu måste vi fortsätta deras kamp för förändring, säger Suheib. •

BE THE MVP

Kampanjen lanserades den 25 november och ligger ute på bethemvp.se. På vår hemsida män.se kan du som jobbar med unga ladda ner handledning och affischer som kan användas i undervisningen eller på till exempel fritidsgården.

“Jag speglar mig för att jag vill bli som du pappa. Jag vill bli så där tuff, stark och hård som du. En riktig man!

"#metoo är det värsta som har hänt, någonsin!" Det sa en man i början av en av våra MVP-utbildningar. Sen hände något som fick honom att ändra inställning. Dennis Nyström, en av våra MVP-utbildare, berättar.

En tre dagar lång utbildning för lärare har precis satt igång. De utbildar sig tillsammans med sin personalgrupp i metoden MVP, ett program i skolan för att förebygga våld. MÅNs medarbetare som håller i utbildningen nämner att MVP sätter fokus på mäns och killars våld. En man, märkbart irriterad och frustrerad, räcker upp handen.

– #metoo har bara splittrat män och kvinnor, precis som den här utbildningen gör nu! Det är fel att bara anta att alla män är våldsamma.

En diskussion utbryter. Några håller med mannen, men andra män och kvinnor i gruppen lyfter fram det positiva med #metoo och varför MVP kan vara ett sätt att förebygga det som #metoo sätter fingret på.

Vid det här laget är mannen väldigt bestämd. #metoo är dåligt och MVP antar att alla killar är våldsamma. Hela första dagen har han

samma hållning. Hela andra dagen också, men när deltagarna gör en "Lilla rummet-övning" där de reflekterar personligt och lyssnar på varandras erfarenheter börjar något hända. Han börjar ändra attityd, även om han inte lämnar sin position helt.

På tredje dagens sista runda böjer sig mannen lätt framåt och delar med sig av en berättelse. Den är från samma morgon, då han såg sin egen son posera framför spegeln och spänna sina muskler. Han frågade sonen vad han höll på med. Sonen svarade: "Jag speglar mig för att jag vill bli som du pappa. Jag vill bli så där tuff, stark och hård som du. En riktig man!"

Efter det avslutar mannen med en reflektion.

– Vi har jättemycket att jobba med hemma när det kommer till det här med genus. Jag måste verkligen börja med mig själv. •

Engagera pappor

Vi uppmuntrar pappor och män att dela lika i ansvaret för barn och hushåll. Vi har alltid barnens bästa i fokus. MÅN erbjuder pappagrupper och samtalsmaterial till dig som är blivande eller nybliven pappa, och utbildningar till vårdpersonal och andra som möter föräldrar. Pappagrupper ökar jämställdheten och minskar risken för våld i nära relationer. Ändå är det bara ett fåtal kommuner i hela landet som har pappagrupper. Därför jobbar vi med att sätta press på politiker för att satsa mer resurser på jämställt föräldraskap.

Andre Lewaks från sydafrikanska Sonke Gender Justice och Nikolai Eremin. Foto: Catrin Söderberg.

Gösta Zachrisson och Peter Breife från MÄN Göteborg under seminariet om jämställt föräldraskap med gäster från Promundo Brasilien. Seminariet hölls på Göteborgs Litteraturhus den 9 november och inleddes av kommunalrådet Marina Johansson.

Pappor i världen: Dags för handling!

2017 var året då vi lyfte vårt internationella arbete med jämställt föräldraskap och att engagera män som föräldrar. Finansiering från Forum Syd möjliggjorde att MÄN kunde bjuda internationella organisationer från Ryssland, Sydafrika och Brasilien till Sverige.

MÄN översatte rapporten State of the Worlds Fathers: Time for Action till svenska och presenterade den på ett flertal välbesökta seminarier. Vi utbildade ideella informatörer som föreläste om jämställt föräldraskap i världen. I samband med datumen för både den internationella och svenska fars dag, debatterade vi vikten av mäns ansvar för det obetalda hem- och omsorgsarbetet över hela världen, samt behovet av fler pappagrupper.

Internationella besök

Andre Lewaks från sydafrikanska Sonke Gender Justice och Nikolai Eremin från Ryssland kom till Sverige i juni. Under en veckas tid delade de med sig av sina erfarenheter av att jobba med män och pappor i sina länder. De träffade lokalgrupperna i Malmö och i Göteborg och deltog i ett frukostseminarium i Svenska Institutets lokaler i Stockholm. På seminariet berättade Andre om sin egna resa, från att ha förväntat sig att hans fru skulle ta hela ansvaret för hemmet och barnen, till att nu ta sin del av ansvaret och jobba för mäns rätt till föräldraledighet och för ett förbud mot barnaga. Förändringen kom genom mötet med några kollegors arbete med pappagrupper som fick honom att inse hur ojämnt han själv levde. Andre lyfte också vikten av fattigdomsbekämpning för att få fler män att engagera sig i sina barn.

– Om vi inte bekämpar fattigdomen, så ut- kämpar vi en hopplös kamp för att få pappor mer involverade i sina barns liv.

I november bjöd vi hit Tatiana Moura och Milena do Carmo Santos från organisationen Promundo Brazil. De berättade om sitt arbete med att få män att ta mer ansvar som föräldrar, bland annat genom att få kliniker att inkludera män tidigt under graviditeten.

“ En till synes väldigt enkel, men slående betydelsefull metod var att klinikerna i Brasilien började sätta in en extra stol till den blivande pappan i rummet när mamman skulle träffa sin barnmorska.

I samband med fars dag den 9 november arrangerade vi ett frukostseminarium på Svenska Institutet. Från vänster Hanna Navier från MÄN, Lena Birgersdotter (tolk), Tatiana Moura och Milena do Carmo Santos från Promundo, Tomas Agnemo från Rädda Barnen och Luis Lineo från MÄN.

OM RAPPORTEN

Det finns inget land i världen där män utför lika mycket obetalt hem- och omsorgsarbete som kvinnor. Globalt tillbringar kvinnor dagligen tre gånger så mycket tid med barn och hem som män gör. Men en förändring är möjlig – och det är dags för handling. Rapporten State of the Worlds Fathers: Time for Action togs fram av MenCare-kampanjen och lanserades i juni 2017. I samarbete med Rädda Barnen översatte vi den till svenska med titeln Pappor i världen: dags för handling, och presenterade den under ett frukostseminarie. Rapporten visar på viktiga åtgärder för förändring, bland annat individuell föräldraledighet och utbildning av vårdpersonal för att bättre inkludera pappor i vårdkedjan.

– En till synes väldigt enkel, men slående betydelsefull metod var att klinikerna i Brasilien började sätta in en extra stol till den blivande pappan i rummet när mamman skulle träffa sin barnmorska, berättar Catrin Söderberg, projektledare för projektet Jämställt föräldraskap i världen. Detta bidrog till att få de blivande papporna mer engagerade och involverade från första början.

I samband med Tatianas och Milenas besök uppmanade vi på fars dag den 12 november, Sveriges pappor att ta hela sitt ansvar för det obetalda hem- och omsorgsarbetet i en artikel på SVT Opinion. Vi tog upp tre åtgärder vi önskar se; en individuell föräldraförsäkring, mer och bättre stöd till utbildning av vårdpersonal samt att alla föräldrar, oavsett kön, måste uppmuntras att se sig själva som både omsorgspersoner och som försörjare.

Projektet fortsätter även under 2018. ●

Nya pappagrupsledare inspirerar

När pappor tar ansvar för sina barn utvecklas samhället. Det säger Awez Abdulkadir Mahamud, en av alla de som gick MÄNs pappagrupsledarutbildning under 2017.

“Ansvarstagande pappor är en nyckel till en bättre samhällsutveckling. Vi vill lära oss det mänskliga sättet att leva.

Awez har en trasslig bakgrund, med otrygg uppväxt utan närvarande föräldrar. I fyra år satt han i fängelse för att han rånat värdetransporter och banker. Nu har han en liten son, och under 2017 gick han pappagrupsledarutbildning med MÄN. Han tycker att utbildningen har varit väldigt givande.

– Ansvarstagande pappor är en nyckel till en bättre samhällsutveckling. Vi vill lära oss det mänskliga sättet att leva, sade han i en intervju med SVT den 16 januari.

Vår verksamhet Jämt föräldraskap handlar dels om att arbeta med pappor, där vi ger stöd för ett normförändrande arbete.

– Många män har en stor osäkerhet kring omsorgsbiten, för att ha ansvar för sitt barn. Pappagrupperna blir ett stöd i den processen, man får

prata med andra män och se att det kanske var lättare än man trodde, säger Jens Karberg som arbetar med Jämt föräldraskap på MÄN.

En vanlig reflektion efter pappagrupper är att man äntligen har fått ett ställe där man kan ställa frågor om föräldraskapet.

– Många säger att de inte har haft något sådant ställe innan. Där fyller vi en viktig funktion.

MÄN arbetar även med att stärka vårdkedjan. Under året har vi skrivit kunskapsunderlag, deltagit i referensgrupper och hållit utbildningar och föreläsningar.

– Vårt budskap är att papporna är viktiga, att de själva måste ta ansvar för föräldraskapet, men att strukturerarna i vården måste stötta i det arbetet. Vården kan bli bättre på att vända sig till pappan. Det är ett ömsesidigt arbete som måste göras från flera håll, säger Mats Berggren som projektleder Jämt föräldraskap. •

Mats Berggren från MÄN tillsammans med Irina Dudka, ordförande för stadens Committee of Labor and Social help.

MÄN:s projekt och medarbetare prisas i Belarus

I juni 2017 fick MÄN:s Mats Berggren staden Minsk diplom för ”lång och trogen tjänst”. Ett kvitto på att vårt projekt New Men in Belarus varit framgångsrikt i att uppmuntra fler män att vara ansvarsfulla föräldrar.

Det var på fars dag i Belarus som Irina Dudka, ordförande för stadens Committee of Labor and Social help, delade ut det ärorika priset till Mats Berggren, som var på plats. Motiveringen löd: ”Projektet New Men in Belarus har bidragit till ett system som gör det möjligt för fler män att vara ansvarsfulla föräldrar i deras barns uppväxt.” Enligt våra kollegor i landet så är det mycket ovanligt att någon utländsk person får ett sådant diplom. Mats Berggren var på plats i Minsk för att ta emot priset.

– Det var väldigt oväntat och överraskande. Om jag vetat det så kanske jag tagit på mig finkostymen. Det kändes stort att de valde att göra det på ett sådant officiellt ställe som stora scenen i Gorkij Park då alla gruppledarna med familjer och en hel del annat folk var på plats för att fira fars dag.

Vad tror du att det här betyder för projektets framtid och efter projektets avslut?

– Det betyder bland annat att vi detta sista år, har uppnått ett av de största målen: att skapa ett system för att fler män ska engageras i deras barns liv. Alltså det som diplommet nu bekräftar. Men också att vårt projekt är erkänt och uppmärksammat på väldigt hög nivå.

Samarbete med kvinnorörelsen

Under 2017 fortsatte samarbetet med den kvinnliga partnerorganisationen Gender Perspectives, som etablerades 2016. Från att organisationen varit en konsult, har den blivit en partner.

– I början var de lite skeptiska till att samarbeta med MÄN, men under 2017 har de sett otroliga fördelar med det. Vi har saknat kvinnornas röst, så det här är en viktig pusselbit. •

NEW MEN IN BELARUS

Projektet New Men in Belarus startade 2013. Projektet har fokus på jämställt föräldraskap och att bygga ett hållbart system för att involvera män som pappor. Vi stödjer vår belarusiska partnerorganisation i att bygga upp kompetens för att driva föräldragrupper, pappagrupper och jämställdhetsarbete med unga för att förändra rådande genusnormer.

Stötta killar

MÄN arbetar med att främja jämställdhet och förebygga våld hos unga killar. Vi lyssnar på berättelser och frågor som berör, och för samtal om normer som på olika sätt påverkar killars liv. Vi gör detta främst genom vår stödjour Killfrågor.se, som slog rekord i antal stödsamtal under 2017.

Färdigutbildade volontärer på Killfrågors helgutbildning i oktober 2017.

8500

STÖDSAMTAL UNDER 2017

Killfrågor nådde rekordmånga

Killfrågor fortsätter att slå samtalsrekord. 2017 hade vi 8500 samtal i stödchatten. Det är tretusen fler än året innan. Utan våra sjuttio volontärer vore det här inte möjligt.

– Behovet av att bli lyssnad på och bli tagen på allvar fyller en otroligt viktig funktion. Att du som kille kan komma till Killfrågor och prata om vad du vill, nästan när du vill och att du som stödsökande väljer själv vad du vill prata om. Det är otroligt viktigt för oss. Det säger Emma Meyerhöffer som är projektledare för Killfrågor.se. Hon är positivt inställd till att Killfrågors förtroende ökat stadigt under hela 2017.

– Förra året hade vi 8500 startade samtal som ville samtala med oss på Killfrågor, och det är en fantastisk siffra med tanke på att året dessförinnan hade vi runt 5000 inkommande samtal.

Anledningarna till framgången är flera. Under året har det satsats mycket på att skapa förtroende till målgruppen. En annan anledning är den stabila volontärpoolen som helt ideellt möter de killar som söker stöd, och håller i stöttande samtal fem dagar i veckan.

– Utan volontärerna vore det här inte möjligt! Vi utbildade otroligt många nya volontärer förra året, och ökade antalet volontärer från 25 till drygt 70 personer, säger Emma.

Rapport om killars ohälsa

Under året har det också skrivits en rapport om killars psykiska ohälsa. Den bygger på en analys av 2016 års samtal och visar att Killfrågor fyller en viktig funktion för unga killar idag. Den bekräftar också att de destruktiva maskulinitetsnormerna är en verklighet i killarnas liv.

– Det är tydligt att normerna gör att killarna kan känna sig begränsade i att inte få vara eller visa vem de är. Det är viktigt att det finns en anonym chatt som Killfrågor.se, som specifikt riktar sig till killar och som har kunskap om destruktiva maskulinitetsnormer.

Samarbete med tjejjourerna

Under året har Killfrågor blivit ännu bättre på att samarbeta med tjejjourerna, bland annat genom ett gemensamt nätverk där man träffas regelbundet. 2017 var också första året som nätverket hade lite större utbildningar tillsammans.

– Vi hade en utbildning om psykisk ohälsa där vi bjöd in organisationen MIND. Vi var vi fyra till fem jourer som bjöd in volontärer. Det blev ett väldigt lyckat utbyte, säger Emma. •

Bryt normer

Vi vill förändra de normer som begränsar män, och stärka killar och män att agera jämställt. Destruktiva manlighetsnormer leder till våld och övergrepp. Därför genomsyras allt vi gör av normkreativa perspektiv och genusmedvetenhet. Vi vill omforma och bredda ramarna för hur en kille eller man förväntas vara. Det ska vara positivt att visa omsorg och krama sina kompisar istället för att knuffas eller dra taskiga skämt.

Fatta MAN:s medarbetare Lars Brickstad, Robert Petersén, Svante Tidholm och Shahab Ahmadian på avslutningskonferensen i mars.

I december spelades första avsnittet av Mannen Mytens podcast in. Gäster var Irene Molina, professor i kulturgeografi vid Uppsala Universitet och Lucas Gottzén, professor vid Barn- och ungdomsvetenskapliga institutionen. I mitten Mannen Mytens producent Shahab Ahmadian som programledde avsnittet.

“Vi vill öka våra möjligheter att nå män som inte svarar på dem tilltal vi har idag.

Mannen Myten tog vid där Fatta Man slutade

Under 2017 avslutade vi Arvsfondsprojektet Fatta Man som vi drev i samarbete med organisationerna Fatta och Make Equal. För att ta tillvara erfarenheterna från Fatta Man, startade MÄN ett nytt, eget treårigt Arvsfondsprojekt: Mannen Myten.

Under avslutningsåret för Fatta Man lanserades bland annat det digitala metodmaterialet "Det börjar med mig" och fyra kortfilmer i samarbete med Utbildningsradion. Projektet avslutades med ett stort event med konferens, fest, filmvisningar och massor av liveframträdanden. 2017 startade MÄN ett nytt treårigt arvsfondsprojekt där vi tog tillvara på erfarenheterna från Fatta Man. Med projektet vill vi lägga in en ytterligare växel och försöka bredda MÄN:s maskulinitetsanalys att även innefatta ett intersektionellt perspektiv.

– Vi vill öka våra möjligheter att nå män som inte svarar på de tilltal vi har idag, säger Shahab Ahmadian, som är producent i projektet.

Under första projektåret började Mannen Myten att djupdyka i nya teorier via en podcast tillsammans med experter och forskare. Sedan testades dessa tankar på unga målgrupper utanför den "vita Stockholmsfeminismens radar". Syftet är att hitta nya kommunikationsstrategier och tilltal som kan användas i kulturproduktioner som inkluderar fler män i kampen för en annan manlighet. •

Filmspelning av Machofabriken's nya filmer.

Nya filmer ska nå ännu fler unga

Ett mer nyanserat och intersektionellt material som kan nå ännu fler. Det var fokus för Machofabriken under 2017, när helt nya filmer spelades in. För att bredda perspektiven träffade vi ledare och unga över hela Sverige.

**SÅ MÅNGA UNGDOMAR, TILLSAMMANS
MED CA 700 VUXNA, HAR VI TRÄFFAT
UNDER ÅRETS 42 UTBILDNINGAR.**

2600

Machofabriken är ett metodmaterial för personer som arbetar med unga mellan 13 och 25 år. Det är ett verktyg i arbetet för ökad jämställdhet och för förebyggande arbete mot våld, med fokus på hur sociala normer för maskulinitet kan ifrågasättas och förändras.

Sen Machofabriken startade år 2011 har det använts av ledare och unga över hela landet. Filmerna, som har manslådan som pedagogiskt verktyg, har varit utgångspunkt för dramaövningar, samtal och möten på hundratals skolor och fritidsgårdar.

I det Arvsfondsfinansierade projektet Machofabriken 2.0 utvecklas materialet för att möjliggöra ännu bredare normförändrande och våldsförebyggande arbete kring strukturer om manlighet och jämställdhet. En intensiv fas i projektet inleddes 2017 när alla nya filmer skulle spelas in.

– Det har varit ett spännande arbete. Vi har utvecklat materialet och tillsammans med referensgrupper och produktionsbolaget Amphi tagit fram manusunderlag till fem reviderade och fem nya filmer. Filmerna spelades sedan in i november 2017, berättar Adam Wassrin som tillsammans med Nathan Hamelberg projektleder Machofabriken.

Sociala medier i fokus

Sedan det ursprungliga Machofabriken-materialet lanserades har internet och sociala medier blivit långt mer centralt i ungas liv. Det har varit viktigt att få med det i de nya filmerna.

– Vi har utgått från hur killars sociala relationer kan formas online, hur machokultur kan ta sig uttryck mellan allt ifrån cyberbullying till sexuella trakasserier online, och hur vi kan arbeta förebyggande mot det, berättar Nathan Hamelberg.

– Vi har även försökt göra Machofabriken enklare att arbeta med på fler arenor än i skolan, och lagt stort fokus på enkla och tydliga instruktioner.

Olika förutsättningar i livet

För att göra Machofabriken 2.0 mer intersektionellt är det viktigt att gå ifrån föreställningen om att män och killar är en homogen grupp med samma förutsättningar i alla sammanhang.

– Ett av våra huvudsakliga teman för året har varit hur maskulinitetsnormer och ideal skapar olika förutsättningar i livet för killar och män utifrån till exempel klass, hudfärg, ekonomi, religion, geografi, säger Adam Wassrin. MÄN har som ambition att föra över intersektionella perspektiv från Machofabriken och projektet Mannen Myten till hela organisationen, något Adam Wassrin tycker är viktigt.

– Det går inte att bara se en form av förtryck eller privilegier, det är ju inte någon människa som bara är till exempel sitt kön. Intersektionalitet måste finnas med om vi skall ha en bra och inkluderande verksamhet. En komplex värld kräver komplexa teorier och analyser.

“ Vi har utgått från hur killars sociala relationer kan formas online, hur machokultur kan ta sig uttryck mellan allt ifrån cyberbullying till sexuella trakasserier online, och hur vi kan arbeta förebyggande mot det.

Nathan Hamelberg
och Adam Wassrin,
projektledare för
Machofabriken.

Ungas röster centrala

En viktig del i projektet är att digitalisera materialet, så att det ska bli mer tillgängligt och lättare att använda för ledare. Under året har Machofabriken börjat anpassa materialet för att kunna lansera det via en ny hemsida och på den digitala plattformen Utrymmet.

– Det vi hoppas på när nya Machofabriken släpps i mitten av 2019 är att både ledare och deltagare ska uppleva materialet som mer lättillgängligt och inkluderande. Det ska vara en låg tröskel för att komma igång, så att fler kan använda materialet i olika typer av verksamheter. •

“Känslan av att inte behöva vara rädd, den delade vi alla i rummet”

I februari 2017 skedde ett speciellt möte mellan ett trettiotal volontärer från Storbritannien, Holland och Sverige i vårt gemensamma projekt Imagine. För många av volontärerna var mötet unikt i sitt slag – ett tryggt rum med samtal de aldrig fört med andra män förut. Tillsammans har de sedan mött ett tusental unga i workshops om sexuella trakasserier.

Det var varm stämning bland Imagine-volontärerna på konferenserna i Sigtuna. Foto: Lena Wallquist.

Erik Schrammel är projektledare för Imagine på MÄN och berättar om den stora uppstarts-konferensen i Sigtuna i början på året.

– Det var en speciell och häftig upplevelse. Vi satt i en stor sal med jättehöga fönster, den var som en stor kyrkosal. Jag har varit feministisk aktivist sen jag var ung, men jag har aldrig varit i ett rum med så här många män och känt mig trygg. Imagine är ett projekt där MÄN tillsammans med Good Lad Initiative från Storbritannien och Emancipator från Holland samlar en verktygslåda med metoder för att engagera killar och män i workshops om sexuella trakasserier och maskulinitetsnormer.

– Fokus är sexualiserat våld och hur en kan påverka det. Vi pratar bland annat om kopplingen mellan maskulinitet och maskulinitetsnormer och våld, jämställdhet i samhället, samtycke, könade normer och vad det finns för förväntningar på unga beroende på vad de har för kön.

Jurhaily Sling, projektansvarig för Imagine i Nederländerna, leder en övning om privilegier. I bakgrunden står från vänster Matthew Kynaston (sittande), Johan Larsson Lindahl, John Foster, Charlie Strängberg och Mark Charlton.

SÅ MÅNGA UNGDOMAR HAR VÅRA VOLONTÄRER I SVERIGE, NEDERLÄNDERNA OCH STORBRIANNIEN TRÄFFAT UNDER 2017.

Benjamin Hurst, projektansvarig för Imagine i Storbritannien.

“Det är en sak att man kan tänka: Kvinnor känner sig inte trygga med män. Men det är i själva verket ingen som gör det. Det sjönk verkligen in för mig under det här mötet, hur ovanlig känslan är av att inte behöva vara rädd för alla de här männen.

Starkt intryck på deltagarna

På konferensen utbytte deltagarna idéer och metoder, och förde samtal om hur de kan göra skillnad både genom att förändra sig själva och sätta igång en förändring i samhället.

– Vi var i ett rum som i princip var fyllt av unga män från dessa tre länder, som har olika bakgrund och lever i olika kontexter. Men det vi hade gemensamt var att vi alla ville jobba mot sexualiserat våld, och vill göra det med en feministisk maktanalys i ryggen.

Erik uppger att många deltagare beskrev att de aldrig någonsin hade haft sådana samtal i en stor grupp med män förut.

– Det är en sak att man kan tänka: Kvinnor känner sig inte trygga med män. Men det är i själva verket ingen som gör det. Det sjönk verkligen in för mig under det här mötet, hur ovanlig känslan är av att inte behöva vara rädd för alla de här männen. Den känslan delade vi alla i rummet.

Mött många unga

Efter konferensen har de trettiotal volontärerna sammanlagt mött över 1000 unga i de tre länderna. I Sverige gav #metoo upphov till en stor mängd förfrågningar, berättar Erik Schrammel.

– Det var ett viktigt framsteg för oss att #metoo gav upphov till att väldigt många skolor ville jobba med frågor kring jämställdhet och våld, och framförallt sexuella trakasserier. Det kändes viktigt och betydelsefullt att vi kunde möta upp efterfrågan genom kostnadsfria workshops. •

“ Jag valde att engagera mig i Imagine-projektet för att få möjligheten att inspirera tonårsskollar att engagera sig för en mer jämställd värld.

“Jag vill vara den inspirationen jag själv hade önskat ha”

Volontärerna är superkraften som gör vårt arbete möjligt. Antonio Basala, volontär i Imagine, är en av dem. På helt ideell basis samtalar han med unga om sexualiserat våld, normer och samtycke. Han är glad för varje frö han får plantera hos grupperna.

– Jag valde att engagera mig i Imagine-projektet för att få möjligheten att inspirera tonårsskollar att engagera sig för en mer jämställd värld. Jag minns själv hur det var under mina tonår, då jag var obrydd om den ojämställda situationen i samhället. Jag hade själv önskat att ha någon som inspirerade mig, någon som pushade mig och någon som berättade för mig, att vi killar och män behöver ta vårt ansvar i kampen för ett mer jämställt samhälle.

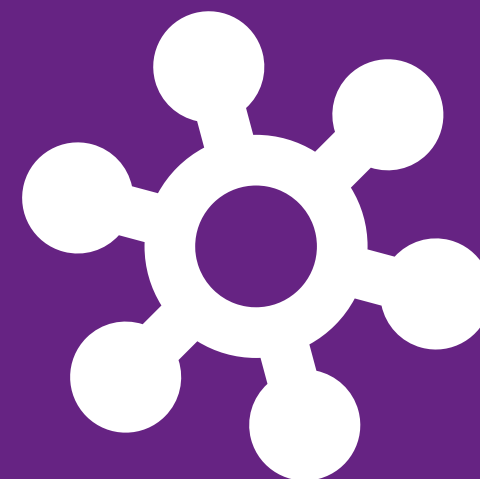
Antonio Basala tycker att konferensen i Sigtuna var en fantastisk upplevelse.

– Det var en helg fylld av viktiga och fina utbyten i form av kunskap, metoder och självreflektion. En av dem häftigaste sakerna med konferensen var alla utbyten av verktyg och

metoder att arbeta med för jämställdhet. Den blandning av olikheter och bakgrunder som fanns bland alla volontärer berikade samtalen vi hade.

Hur har det varit att hålla workshops inom Imagine under året?

– Det har varit oerhört lärorikt och värdefullt. Att ha fått tid att prata med tonårsskollar om teman som sexuellt våld, sexuella trakasserier, gränser, samspel, samtycke har dels varit uppskattat från deltagarnas sida och dels lärorikt för mig som facilitator. Även om många av workshopparna jag hållit under de senaste tolv månaderna varit olika varandra, har jag ändå känt att jag lyckats plantera ett frö hos varje grupp. Ett frö som symboliserar reflektion över det ojämställda samhälle vi lever i och funderingar över hur jag som individ kan ta mitt ansvar eller bidra till min närmiljö eller mitt samhälle. •

Nätverk och samarbeten

MÄN samarbetar med hundratals aktörer runt om i Sverige och världen i gemensamma projekt. Vi enas kring strategiska frågor, utbyter erfarenheter och påverkar viktiga beslut och lagar. Under 2017 har vi varit med i nätverk, referensgrupper och tagit ett stort antal konsultuppdrag. I nära samarbete med kvinnojour rörelsen, myndigheter, kommuner och andra delar av civilsamhället har vi flyttat fram positionerna för en jämställd värld utan våld.

Den 27 september besökte Åsa Regnér, Barn-, äldre- och jämställdhetsminister, och Ibrahim Baylan, energi- och samordningsminister, stadsdelen Bäckby i Västerås för att lära sig om hur de arbetar med trygghetsfrågor, samverkan och för att förebygga våld. MÄNs projektsamordnare Sofie Kindahl deltog för att berätta hur MÄN, genom Arvsfondsprojektet En kommun fri från våld, stöttar Västerås i deras arbete. På bilden: Nicklas Wennersten, here4u, Sofie Kindahl, MÄN, ministrarna Ibrahim Baylan och Åsa Regnér samt Ditte Lundberg, projektledare En kommun fri från våld i Västerås.

Under året arbetade vi med påverkansarbete gentemot myndigheter och kommuner i samtliga projekt. Förutom vårt våldsförebyggande arbete, där vi handle-der och samarbetar med andra, har verksamheten Jämt föräldraskap haft många uppdrag under året. Vi har skrivit ett kunskapsunderlag till SKL om våra erfarenheter kring pappagrupsarbetet. Vi var även anlitade av den nya Myndigheten för Föräldrastöd- och familjerätt (MFOF) där vår medarbetare Mats Berggren talat om våra frågor på fem konferenser runt om i Sverige.

– Det är en fantastisk bra ingång för att få tag i nya kontakter och att de anser oss som sakkunniga inom ämnet.

Mats Berggren sitter i en arbetsgrupp hos Länsstyrelsen där det är cirka fem möten om året. Den utgörs av en expertgrupp på 12 personer, både från civilsamhälle, kommuner och landsting. Syftet med arbetsgruppen är att hålla ett pågående samtal och ett kontinuerligt arbete med föräldrastöd för olika målgrupper. Detta görs tillsammans med ett antal aktörer där MÄN ses som en viktig part. Arbetsgruppen har bland annat tagit fram ett metod-material för asylsökande och utrikesfödda i form av ett mer generellt föräldrastöd.

Internationell påverkan

Under året som gått har MÄN tagit emot besökare från världens alla hörn och blivit inbjudna att bidra med våra kunskaper i olika internationella sammanhang på möten och konferenser. Vi har också haft möjlighet att bidra med våra perspektiv på svensk bistånds- och utrikespolitik, både själva och genom påverkansplattformen Concord.

– Från att vi bara för några år sedan var relativt ensamma om att lyfta de här frågorna är vi nu många som ser det här som viktigt. Skrivningar om män och maskulinitet finns numera med både i den feministiska utrikespolitiken

En efterfrågad aktör

Kunskapsunderlag om pappor, referensmöten och samverkan för en feministisk utrikespolitik. MÄN fick många spännande uppdrag under 2017 både i Sverige och internationellt. #Metoo och det ökade fokuset på mäns våld gjorde att vår kunskap efterfrågades ännu mer.

“Från att vi bara för några år sedan var relativt ensamma om att lyfta de här frågorna är vi nu många som ser det här som viktigt.

och i styrande dokument för biståndet. Internationellt sett måste det också ses som en milstolpe att FN:s råd för mänskliga rättigheter 2017 antog en särskild resolution om att engagera män och pojkar för att förebygga mäns våld mot kvinnor – ett dokument som många av våra partners runt om i världen bidrog till, säger Lena Wallquist, internationell verksamhetsutvecklare på MÄN.

I nära samverkan med kvinnorörelsen

En central samarbetspartner under året har varit Unizon. Tillsammans driver vi bland annat verksamheten Macho-fabriken och projektet Safe i Ryssland. Under året har vi också jobbat tillsammans för att flytta fram positionerna för ett feministiskt våldsförebyggande arbete och vi har tagit del av jourrörelsens kompetens och erfarenheter. Vi har inlett ett samarbete med ORIGO där Machofabriken har deltagit i utbildningen Hedra. Vi har också fört dialog med initiativet Locker room talk och Riksidrottsförbundet för att utveckla insatser inom idrottsvärlden. •

Marina Mancinelli från UN Women tillsammans med Abigail Ruane (WILPF), Kapil Kalle (MenEngage South Asia), Kene Esom (AMSHer) och Douglas Mendoza (MenEngage LatinAmerica) från MenEngages globala styrelse på kanadensiska UD. Ottawa, Kanada, september 2017.

Tillsammans i MenEngage

Det finns inget land i världen där pappor tar halva ansvaret för vård och omsorg. Det finns inte heller något land där män inte står för majoriteten av allt våld. Därför är en viktig nyckel att kämpa tillsammans mot mäns våld – ihop med organisationer och personer i andra delar av världen. Det gör vi till exempel genom vårt globala nätverk MenEngage Alliance.

Globalt sett var 2017 ett turbulent år vad gäller jämställdhet, kvinnors rättigheter och sexuella rättigheter för alla. På många håll i världen är det tydligt att konservativa krafter får ett allt starkare inflytande. Den globala #metoo-rörelsen har med förkrossande tydlighet visat på omfattningen och konsekvenserna av mäns våld mot flickor och kvinnor. Men det finns också ljusglimtar.

– Kunskapen om mäns våld och kopplingen till maskulinitetsnormer och ojämställda attityder har ökat markant under de senaste åren. Därför har fokus inte behövt ligga på om eller varför vi måste jobba med de här frågorna, utan på hur vi ska göra det. Hur säkrar vi att arbetet med män och pojkar faktiskt görs utifrån en feministisk analys och i nära samarbete med kvinnorörelsen? Vi har otroligt mycket att lära av varandra och det pågår ett generöst utbyte internationellt av metoder, kunskap och kontakter, säger Lena Wallquist, internationell verksamhetsutvecklare på MÄN.

MÄN är en av de drivande organisationerna i det globala nätverket MenEngage Alliance, som samlar över 700

organisationer runt om i världen som medlemmar. MÄN koordinerar, tillsammans med den holländska organisationen Emancipator, nätverket i Europa och är en aktiv partner i det nordiska MenEngage.

– Vi ser ett ökat intresse för de här frågorna runt om i Europa, och en ökad insikt om hur viktigt det är att mobilisera mot antifeminism, rasism och nationalism som ofta går hand i hand.

Som koordinatörer för MenEngage-nätverket i Europa sitter MÄN i MenEngages globala styrelse. I september samlades styrelsens 21 representanter i Ottawa, Kanada, för att diskutera framtida strategier och prioriteringar för den globala rörelsen. I anslutning till detta ordnade MenEngage även ett halvdagsseminarium på temat ”Kvinnors rättigheter, feminism och mäns och pojkars roll” på kanadensiska Utrikesdepartementet.

– Intresset för dessa frågor från kanadensiska beslutsfattare, tjänstemän och inbjudna aktivister var mycket stort, också eftersom Kanada nyligen antagit en feministisk utvecklingspolitik, säger Lena Wallquist. •

EXPERTBESÖK MED PAPPAFOKUS

Under året tog MÄN emot två stora expertbesök med fokus på pappagrupper och jämställt föräldraskap. Ett från Balkan och ett från Västra Afrika. Studiebesöket gjordes i samarbete med Svenska Institutet. Syftet var att visa hur den svenska verksamheten fungerar och diskutera om det är möjligt att använda sig av de erfarenheterna i deras regionala kontexter.

– Vi har en lång erfarenhet av det här arbetet som andra kan dra nytta av. Samtidigt är det viktigt för vår verksamhet att ha en internationell utblick och dra lärdomar av det internationella arbetet, säger Jens Karberg, medarbetare på MÄN.

Koshuma Mtengeti, Children's Dignity Forum, Tanzania och Makabira Alfred Makonjio, Megen, Kenya på expertbesök i Sverige i november.

Stefan Veljkovic från NGO Synergy i Kosovo på Swedish Dads-utställningen på Galleri Kontrast.

Michael Jackson Sungusia från Children's Dignity Forum i Tanzania tillsammans med MÄNs medarbetare Jens Karberg.

Catrin Söderberg, Mats Linde, Tomas Blad Lindahl, Peter Breife och Karin Caspani från MÄN deltog i MenCare-konferensen.

MÄN I BELGRAD

Flera personer från MÄN deltog i MenCare-kampanjens andra stora globala konferens i Belgrad, Serbien i juni. Över 100 aktivister, utbildare, forskare och praktiker från 50 länder möttes för att diskutera metoder och strategier för att engagera män i jämställt föräldraskap. Mats Linde och Peter Breife från MÄN Göteborg delade med sig av sina erfarenheter av att jobba med pappor och pappagrupper, och MÄNs viceordförande Tomas Blad Lindahl var representant i paneldiskussioner. På konferensen deltog också MÄNs ryska och belarusiska samarbetsorganisationer. De ryska organisationernas arbete med pappor väckte stor uppskattning, då de bland annat lyfte fram hur de driver arbetet tillsammans med kvinnojoursorganisationer för att förebygga mäns våld.

NÄTVERK FÖR MILJÖ OCH GENUS

Under 2017 har MÄN tagit initiativ till ett nätverk för genus och miljö och utvecklat det tillsammans med många andra organisationer. Nätverket heter GeMiNi och där ingår bland annat Världsnaturfonden WWF, Diakonia, Forum Syd, Naturskyddsföreningen, Sida och forskare. Under 2017 arrangerade nätverket träffar varje månad och ett stort gemensamt seminarium på Sida med 90 deltagare från civilsamhället, myndigheter, företag och universitet.

Arbete i Ryssland

Våra partners i Ryssland har också börjat arbeta med miljöfrågor kopplat till mäns våld och dominans. Bland annat har MÄN inlett ett samarbete med våra ryska partnerorganisationer och miljöorganisationerna WWF och Coalition Clean Baltic.

– Vi utforskar kopplingen mellan maskulinitetsnormer, våld och miljöförstöring och vi tar fram idéer för hur män kan engageras som en del av lösningen, berättar Vidar Vetterfalk, internationell projektledare på MÄN.

Vidar Vetterfalk mötte Kvinna till Kvinna:s samarbetspartners från Mellanöstern och Balkan för en workshop på temat Masculinity norms and violence – a necessary perspective in prevention of GBV, när de besökte Sverige i maj.

Lisa Arlbrant, WWF, Jenny Sonesson, Forum Syd och Dennis Nyström, MÄN, på seminariet om jämställdhet och miljö med nätverket GeMiNi i maj.

Vidar Vetterfalk, internationell projektledare på MÄN.

KONFERENS OM UNGA MÄN OCH NORMER I OSLO

"Vi måste prata om makt, vi måste prata om privilegier, och vi måste prata om det ansvar som följer med att tillhöra en privilegierad grupp." Det var en av många slutsatser som formulerades under konferensen "Making the Invisible Visible" i Oslo i februari. Konferensen anordnades av MenEngage Nordic. Över hundra nordiska och internationella forskare och aktivister var på plats. Från MÄN deltog både anställda, aktivister och volontärer, bland annat från Fatta MAN, Killfrågor och En kommun fri från våld.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Styrelsen och verksamhetschef för Män för Jämställdhet, 802407-2160, får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2017-01-01 - 2017-12-31.

Allmänt om verksamheten

Organisationen MÄNs ändamål är att verka för jämställdhet och mot våld. Vi arbetar för att förebygga mäns våld och utmana destruktiva maskulinitetsnormer. Vår vision är en jämställd värld utan våld. Vi vill särskilt engagera pojkar och män i jämställdhetsarbetet utifrån en feministisk grundsyn.

Under 2017 har vi jobbat med följande övergripande mål:

- Stereotypa genusnormer förändras

Framgångar: Vi har nått ut stort i den allmänna debatten med vår kunskap om vad stereotypa maskulinitetsnormer är, hur de upprätthålls och att de kan förändras. Vi har nått många hundra män i reflekterande samtalsgrupper under året, bland annat i våra pappagrupper, lokalgrupper och i våra samtalsgrupper efter #metoo.

- Män gör hälften av det obetalda omsorgsarbetet

Framgångar: Vi har utbildad vårdpersonal inom barn- och mödrahjälsövården över hela landet. Vi har bidragit till SKLs stora satsning på män och jämställdhet med ett kunskapsunderlag och pappagrupper och jämställt föräldraskap. Vi har vidare genomfört ett givande samarbete med MFoF med fokus på hur insatser riktade till föräldrar kan nå pappor i högre utsträckning.

- Mäns våld minskar

Framgångar: Arbetet med att sprida MVP i skolor och kommuner har fortsatt under året. Vi genomförde en mycket lyckad, och fullsatt, konferens i slutet av året: Vårldspvention 2017. I december invigdes den nya Jämställdhetsmyndigheten med ett tydligt fokus på att förebygga mäns våld mot kvinnor och ett synliggörande av behovet av normförändrande arbete med män och pojkar. Flera nya medarbetare har utbildats i MVP för att kunna hjälpa till vid utbildningsinsatser. Vi har också lämnat in en projektansökan till EU för ett strukturerat våldsförebyggande arbete under 2018-2020.

- Vi är en inkluderande medlemsorganisation som sätter män i rörelse

Framgångar: organisationens medlemsantal har ökat från ca 500 till 1500 under 2017, mycket tack vare att den synlighet våra frågor fått under hösten. Medlemsarbetet har förstärkts och flera nya lokalgrupper har startat upp under året. För att understödja lokal aktivism har vi utvecklat studiecirkelelmaterial och värvarmaterial samt hållit medlems- och informatörsutbildningar på flera platser i landet. Organisationen har fler aktiva medlemmar än någonsin tidigare.

- Vi är en ledande aktör som för fältet framåt i Sverige och världen

Framgångar: Vi har bland annat sett en mycket positiv utveckling inom det europeiska MenEngage-nätverket med viktiga interna framsteg och säkrad finansiering för ett sekretariat under 2018. Vi har tagit emot mängder av internationella studiebesök och stärkt våra samarbeten med aktörer Colombia, Södra och Östra Afrika och i Östeuropa. Viktig kunskapsutveckling sker gällande frågan om maskulinitetsnormer och miljö/klimat.

Styrelsen har under året bestått av 9 ledamöter:

- Luis Lineo, Solna/Stockholm, ordförande

- Kalle Röcklinger, Göteborg/Stockholm (avgick i augusti 2017) - Matilda Eriksson, Stockholm, ledamot

- Gerhard Holmgren, Uppsala, ledamot

- Roger Gustafsson, Stockholm, ledamot

- Inger Björk, Stockholm, ledamot

- Jocke Kellokumpu, Stockholm, ledamot

- Tomas Blad Lindahl, Växjö, ledamot

- Nina Rung, Stockholm, ledamot (avgick i juni 2017)

Väsentliga händelser under verksamhetsåret

2017 var ett spännande år som präglats av å ena sidan viktiga interna processer och å andra sidan stora framsteg i det utåtriktade arbetet för att förebygga våld och sätta män och pojkar i rörelse. Under året har styrelsen och kansliet arbetat i enlighet med den av årsmötet fastställda verksamhetsplanen och enligt de rutiner som finns för att garantera demokratiskt beslutsfattande samt transparent och effektiv förvaltning av organisationens resurser. Samtidigt har vi agerat i det utrymme som skapades tack vare #Metoo och genomfört en mängd aktiviteter som inte fanns i planerna när året började. Personalgruppen har varit i stort sett lika stor som 2016 och vid årets slut var vi 30 anställda, varav två tjänstlediga. Tillsammans med ideella inom styrelse, volontärgrupper och i lokalgrupperna har personalen drivit verksamhet och projekt framåt under året. Vi har jobbat med följande finansiering: Arvsfonden har under 2017 finansierat En kommun fri från våld, Machofabriken 2.0, det avslutade projektet Fatta man och det nystartade projektet Mannen-Myten.

Med stöd från Sida har vi drivit projekten Safe (Ryssland) och New men in Belarus. Sida har också finansierat ett strategiskt möte för MenEngage Europas styrelse. Vi har också med stöd av Forum Syd bedrivit ett informationsprojekt om pappor i världen.

Med stöd av EU-kommissionen har vi drivit IMAGINE, ett metodutvecklingsprojekt för att förebygga sexuella trakasserier som vi genomför tillsammans med partners i England och Holland. Verksamheten Killfrågor.se har drivits med stöd från Postkodstiftelsen, Stockholms stad och Folkhälsomyndigheten.

Under året har vi också sålt kompetens kring våldspvention, maskulinitetsnormer och män och omsorg inom verksamheterna Vårldspvention centrum, Machofabriken och Jämt föräldraskap. Vi har också koordinerat det europeiska Men Engage-nätverket och suttit i den globala Men Engage-styrelsen.

Resultat och ställning

Bidrag för projekt under 2017 ligger på samma nivå som föregående år och utgör organisationens huvudsakliga intäkt. Därtill har vi ett årligt grundbidrag från Socialstyrelsen som 2017 uppgick till 2MSEK.

I övrigt tar vi in intäkter genom att hålla föreläsningar, seminarier, workshops, samtalsgrupper, anordna konferenser samt försäljning av metodmaterial och böcker.

Under hösten exploderade #metoo i Sverige och globalt. Det breda, revolutionerande samtalet om sexuella trakasserier och mäns ansvar gav stora möjligheter att nå ut till nya medlemmar och möta män i reflekterande samtal om maskulinitetsnormer, ansvar och samtycke. Vi har haft stor synlighet i media med sammanlagt 145 pressklipp i redaktionell media och 329 klipp i sociala medier.

Vi har också utbildat, föreläst och lett samtalsgrupper på företag, skolor, institutioner och kommuner, för att förändra maskulinitetsnormer och förebygga våld och sexuella trakasserier. Machofabriken utbildat 700 lärare/personal och mött 2600 ungdomar i workshops. Vi har utbildat 170 nya MVP-utbildare, genomfört 12 st 3-dagarsutbildningar i MVP och inlett fördjupade samarbeten med 5 kommuner/stadsdelar och 11 skolor kring systematisk våldspvention under året. Inom verksamheten Jämt föräldraskap har vi föreläst för närmare 1200 personer på barnmorskeutbildningar och inom vårdkedjan.

Vid årsskiftet hade MÄN drygt 1500 betalande medlemmar, det innebär en ökning med 200 % jämfört med föregående årsskifte. De medlemsavgifter och donationer från medlemmar vi fått in under 2017 uppgår till 200 300 kronor. Flera nya lokalgrupper har startat under året vilket innebär att organisationen vid utgång 2017 har 11 lokalföreningar fördelade över hela landet.

Föreningen har genomfört två medlemshelger och två medlemsutbildningar under året. Vi har också utbildat ca 70 aktivister och volontärer; 2 utbildningar av killfrågevolontärer (nu totalt 70 volontärer); en 2-dagarsutbildning av volontärer i IMAGINE (10 personer); två utbildningar av pappagrupsledare (16 personer); en informatörsutbildning inom projektet Du är min pappa (9 personer) och en utbildning av samtalsledare för samtalsgrupper efter #metoo (12 personer).

Stödchatten Killfrågor.se har under året haft 8500 stödkontakter.

Hållbarhetsupplysningar

2017 har varit ett viktigt år för det strukturerade arbetet med personal/HR-frågor. Vi har kopplat oss på ett kollektivavtal, fått en fackklubb på arbetsplatsen och infört målstyrd arbetstid som en möjlighet för de medarbetare som önskar.

Vi har antagit en arbetsmiljöpolicy och bedrivit ett systematiskt arbetsmiljöarbete med medarbetarsamtal, skyddsronnd och förbättrade rutiner och handlingsplaner för arbetsmiljöärenden. Arbete har påbörjats med att ta fram en ny personalpolicy.

Organisationen har vidare stärkt arbetet med organisationsövergripande riskanalyser och vi har stärkt den övergripande strategiska styrningen genom att arbeta fram en femårsstrategi.

Vi har antagit ett antirasistiskt positionspapper och fortbildat både personal och ideella när det gäller antirasism och pornografi.

Framtida utveckling

Under 2018 jobbar vi vidare med att sätta män i rörelse, med kunskaps- och metodutveckling, spridning/stöd och påverkan/opinionsutbildning inom områdena män och omsorg, normförändrande arbete och våldspvention. Övergripande prioriteringar för året föreslås vara:

En levande rörelse

Vi tar tillvara och främjar engagemang hos ideella och engagerade. Vi förvaltar det växande intresset för frågor som rör maskulinitetsnormer och mäns engagemang och ansvar, så att vi blir fler som jobbar för en jämställd värld utan våld.

Maktkritiska, inkluderande arbetssätt

Vi har ett ansvar att arbeta mot alla former av förtryck och exkludering. För att det ska vara möjligt behöver vår organisation bygga kunskap, utveckla metoder och på alla nivåer representera en bredd av erfarenheter av förtryck och livsförutsättningar.

En sammanhållen och hållbar organisation

VI bygger en organisation där vi känner ett gemensamt ansvar för helheten, står på en tydlig gemensam kunskapsbas och där ingen blir lämnad ensam att förvalta perspektiv och metoder. Vi vill se starkare samarbete mellan ideella och professionella verksamheter, mellan enskilda projekt och mellan internationell och nationell verksamhet. De människor som finns i vår organisation är vår viktigaste resurs. Vi jobbar för att göra engagemang och arbete hållbart med fokus på lust och omsorg om oss själva och varandra.

Förvaltningsberättelse				
Flerårsöversikt i korthet				
	2017-12-31	2016-12-31	2015-12-31	2014-12-31
Verksamhetsintäkter (tkr)	32 575	28 594	21 414	14 444
Bidrag från finansjär (tkr)	29 749	26 566	19 283	12 438
Försäljning (tkr)	2 574	1 866	1 842	1 597
Årets resultat (tkr)	1 262	713	733	290
Eget kapital (tkr)	4 834	3 573	2 860	2 127
Medelantalet anställda (personer)	27	24	18	17
Administrationskostnader/Totala intäkter (%)	6	6	5	7
Ändamålskostnader/Totala intäkter (%)	90	92	91	91
Fördelning av eget kapital				
	Mir Internt	Machofabriken	FFV Uppdrag	Balanserat resultat
Ingående balans	562 229	655 811	1 135 061	1 219 787
Nyttjade 2017	-10 933			10 933
Fördelade 2017		367 618	928 944	-1 296 562
Årets resultat				1 261 536
Utgående balans	551 296	1 023 429	2 064 005	1 195 694
MÅN särredovisar (ej ändamålsbestämda redovisningsmässigt men organisationen "�ronm�rker") vissa medel f�r ett specifikt syfte, enligt nedan:				
Machofabriken sam�gs av Roks och Unizon och beslut om ekonomin i verksamheten fattas gemensamt av styrgruppen. Det överskott som under åren byggs upp inom verksamheten fungerar som en buffert för att kunna bibehålla verksamhet och personal under en tid, i det fall försäljningen skulle sjunka, samt för att göra strategiska investeringar i till exempel nytryck av material och marknadsföring.				
MIR intern �r medel som öronmärks för internationell verksamhetsutveckling och strategiskt relationsbyggande.				
FFV Uppdrag �r medel som i första hand ska användas till att finansiera projektutveckling inom det våldspreventiva fälten samt att säkerställa att vi kan bibehålla strategisk personal i glapp mellan projekt. Styreslen har fattat beslut, att under 2018 se över strukturen med de öronmärka medlen med syfte att bättre svara mot hela organisationens strategiska behov av buffert och investeringar. Översynen omfattar inte medlen i Machofabriken som på ägarförhållandena över fortsättningsvis kommer att redovisas separat.				

Förslag till resultatdisposition

Av de disponibla medlen som består av

Ingående balans	3 572 889
Årets resultat	1 261 536
Totalt	4 834 425
Föreslår styrelsen att	
Årets resultat i sin helhet balanseras	1 261 536
I ny r�kning balanseras totalt	4 834 425

Vad beträffar resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande noter.

Verksamhetsberättelse 2017

Resultaträkning				Balansräkning			
Belopp i kr	Not	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31	Belopp i kr	Not	2017-12-31	2016-12-31
Verksamhetsintäkter				TILLGÅNGAR			
Medlemsavgifter	2	126 891	58 170	Anläggningstillgångar			
Gåvor till 90-konto	3	13 800	-	Materiella anläggningstillgångar			
Övriga gåvor		300	1 000	Inventarier, verktyg och installationer			
Bidrag	4	29 749 352	26 565 868			-	-
Statligt stöd nystartsjobb		20 435	32 663			-	-
Försäljning	5	2 574 350	1 865 972	Finansiella anläggningstillgångar			
Övriga intäkter		89 804	70 086	Övriga långfristiga fordringar	9	140 000	140 000
Summa verksamhetsintäkter		32 574 932	28 593 759			140 000	140 000
				Summa anläggningstillgångar		140 000	140 000
Verksamhetskostnader 6,7,8				Omsättningstillgångar			
Ändamålskostnader		-29 407 797	-26 252 442	Kortfristiga fordringar			
Administrationskostnader		-1 897 473	-1 627 001	Kundfordringar		1 085 915	440 221
Summa verksamhetskostnader		-31 305 270	-27 879 443	Övriga fordringar		177 407	53 439
				Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	10	193 875	1 044 536
Verksamhetsresultat						1 457 197	1 538 196
		1 269 662	714 316	Kassa och bank			
						15 879 893	16 791 510
Resultat från finansiella poster				Summa omsättningstillgångar			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar		-443	-			17 337 090	18 329 706
Ränteutgifter och liknande resultatposter		-	154	SUMMA TILLGÅNGAR			
Räntekostnader och liknande resultatposter		-7 683	-1 640			17 477 090	18 469 706
Resultat efter finansiella poster		1 261 536	712 830				
Årets resultat		1 261 536	712 830				
Balansräkning							
Belopp i kr	Not	2017-12-31	2016-12-31				
EGET KAPITAL OCH SKULDER							
Eget kapital							
Eget kapital vid årets början		3 572 889	2 860 059				
Årets resultat		1 261 536	712 830				
Summa eget kapital		4 834 425	3 572 889				
Kortfristiga skulder							
Skuld erhållna ej utnyttjade bidrag	11	9 018 430	8 924 492				
Skatteskuld		17 172	13 900				
Leverantörsskulder		404 777	1 386 991				
Övriga kortfristiga skulder		592 745	1 096 002				
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	12	2 609 541	3 475 432				
		12 642 665	14 896 817				
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER							
		17 477 090	18 469 706				

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Belopp i kr om inget annat anges.

Allmänna redovisningsprinciper

Årsredovisningen upprättas för första gången i enlighet med BN-FAR2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning enligt K3, och följer FRIIs Styrande Riktlinjer för årsredovisning. Övergången har gjorts enligt föreskrifterna i K3. Ingen jämförelsesiffra har behövts räknas om och vid övergången till K3 har ej heller inga redovisningsprinciper ändrats.

Leasing

Alla i organisationens namn, leasingavtal redovisas som operationella, d v s leasingavgiften (inklusive första förhöjd hyra) redovisas linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Värderingsprinciper m m

Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats utifrån anskaffningsvärden om inget annat anges nedan.

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som organisationens namn erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas. Nedan beskrivs, för respektive intäktspost, när intäktsredovisning sker. Medlemsavgifter redovisas som intäkter det året när medlemsavgiften inbetalats. Avgiftsår sammanfaller med kalenderår. För nytt medlemskap som påbörjats och inbetalats under perioden oktober till december blir nästkommande kalenderår avgiftsfritt. Gåvor redovisas enligt kontantprincipen, dvs de redovisas i sin helhet när de erhållits. Bidrag från staten och andra finansierare redovisas som intäkt samma räkenskapsår som när villkoren för det erhållna bidraget har uppfyllts. Ej utnyttjade bidrag redovisas som skuld. Försäljning och övriga intäkter redovisas som intäkt i samband med leverans och fakturering. Övriga intäkter är kostnadersättningar för, resor och kost & logi, som fakturerats kund i samband med uppdrag.

Verksamhetskostnader

Ändamålskostnader är kostnader för personal, resor, och externa tjänster inom samtliga projekt som MÅN driver. En stor del av kostnaderna utgörs av vidareförmedlade bidrag till samarbetspartners i våra internationella projekt. I ändamålskostnader ingår även andel av gemensamma kostnader som hör till ändamålet. Administrativa kostnader är kostnader som ej kan hänföras till ändamål. Exempel på sådana kostnader är kostnader för årsmöte, revision, ekonomifunktion, administratör, medlemssadministration och ledning.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Under året har ingen aktivering av anläggningstillgång gjorts. Inköp av datorer och kontorsutrustning har kostnadsförts direkt.

Skuld för erhållna ej utnyttjade bidrag

I de fall organisationen erhållit bidrag men ännu ej uppfyllt villkoren redovisas en skuld.

Not 2 Medlemsavgifter

Totalt under 2017 har 200 300 kronor inkommit i medlemsavgifter. 126 891 kronor av dessa redovisas som intäkt i årets resultaträkning och 73 409 kronor redovisas som skuld till lokalföreningarna.

Not 3 Gåvor till 90-konto

Under året har medel kommit in på vårt 90 konto i form av gåvor. Inga insamlingsinsatster har genomförts under året förutom att organisationen via hemsidan erbjöd möjlighet att lämna ett bidrag i form av en julgåva.

Not 4 Bidrag från finansier

Samtliga bidrag är projektbidrag förutom Socialstyrelsens verksamhetsbidrag.

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Sida	12 831 815	13 316 463
Arvsfonden	10 436 646	8 886 038
Socialstyrelsen (verksamhetsbidrag)	2 000 000	2 000 000
EU kommissionen	1 389 213	910 550
Postkodstiftelsen	1 036 808	537 708
Folhålsomyndigheten	792 492	
Stockholms Stad	632 521	282 815
Forum Syd	520 747	
Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor - mucf		282 294
MenEngage Global	62 450	-
Länsstyrelsen i Stockholm	46 660	-
SKL	-	350 000
Summa	29 749 352	26 565 868

Not 5 Försäljning

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Arvoden, föreläsningar, utbildningar, seminarier, WS	2 121 600	1 414 425
Försäljning av metodmaterial och böcker	255 750	405 347
Deltagaravgifter vid konferenser mm	197 000	46 200
Summa	2 574 350	1 865 972

Not 6 Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnaderna som är fördelat på ändamålskostnader

Ändamålskostnader	2017	2016
Personal	12 355 777	10 382 569
Vidareförmedlade bidrag till internationella samarbetspartners	7 151 873	8 221 637
Externa tjänster	5 660 320	4 137 337
Resor	2 531 793	1 790 142
Lokaler	752 767	557 249
Övriga operativa kostnader	955 267	1 119 208
Summa	29 407 797	26 252 442

Administrationskostnader	2017	2016
Personal	1 447 710	1 238 520
Resor (årsmöte)	70 044	100 000
Lokaler	125 000	100 000
Övriga operativa kostnader (inkl revision)	254 719	188 481
Summa	1 897 473	1 627 001

Not 7 Leasing

Mån för Jämställdhet har under året hyrt två kontorslokaler i Stockholm. Hyreskontrakter på Pipersgatan 33, är uppsagt och löper ut 2018-09-30 Hyreskontrakter på Fleminggatan 15 löper ut 2018-04-30 och förlängs med en månad i taget. Under 2018 planerar organisationen att flytta till större gemensamma lokaler. Nytt hyreskontrakt ej påskrivet och klart. Vi har under 2016 och 2017 tecknat tre avtal för hyra av datorer, samtliga löper på 36 månader. Avtalen är tecknade 20160929, 20161129 samt 20170728.

Under 2016 kostnadsfördes 394,5 tkr som leasingavgifter.

Under 2017 har 454,5 tkr kostnadsförts som leasingavgifter.

Framtida avtalade leasingavgifter förfaller enligt följande:

	2018	2019	2020	2021
Hyra kontorslokaler	438 093			
Hyra datorer	25 884	23 941	8 708	

Not 8 Anställda och personalkostnader

Medelantalet anställda	2017-01-01- 2017-12-31	Varav män	2016-01-01- 2016-12-31	Varav män
Sverige	27	15	24	13
Totalt	27	15	24	13

Könsfördelning bland styrelseledamöter och ledande befattningshavare

	2017 Antal på balansdagen	Varav män	2016 Antal på balansdagen	Varav män
Styrelseledmöter	7	5	8	4
Verksamhetschef	1		1	

Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader, inklusive pensionskostnader

	2017-01-01- 2017-12-31	2016-01-01- 2016-12-31
Ordförande och verksamhetschef	716 100	565 900
Övriga anställda	9 323 198	7 819 171
Totala löner och ersättningar	10 039 298	8 385 071
Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	3 626 650	3 118 424
	371 186	387 819

Av pensionskostnaderna avser 25 tkr (24 tkr) organisationens ordförande och verksamhetschef.

Not 9 Övriga långfristiga fordringar

Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader, inklusive pensionskostnader

	2017-12-31	2016-12-31
Hyresdeposition	140 000	140 000
Redovisat värde vid årets slut	140 000	140 000

Not 10 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2017-12-31	2016-12-31
Förutbetalda hyror	171 490	71 373
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22 385	104 142
Vidareförmedladat bidrag till Klub LVOV avseende 2017		869 021
Summa	193 875	1 044 536

Not 11 Skuld till Sida, Arvsfonden och övriga projektfinansierare

Projektmedel som erhållits redovisningsår, men ej utnyttjats eller avser nästkommande år, balanseras som skuld enligt följande:

	2017-12-31	2016-12-31
Sida	7 342 708	6 434 941
Arvsfonden	1 035 730	150 386
Stockholms läns landsting	50 000	
Länstyrelsen i Stockholm	34 854	
Stockholms Stad		132 521
Postkodstiftelsen		262 292
EU kommissionen	555 138	1 944 352
Summa	9 018 430	8 924 492

Not 12 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2017-12-31	2016-12-31
Semesterlöneskuld	2 119 320	1 566 244
Skuld till lokalföreningar	102 171	67 388
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	388 050	1 841 800
Summa	2 609 541	3 475 432

Underskrifter

Stockholm 2018-04-05

Luis Lineo
Ordförande

Matilda Eriksson

Gerhard Holmgren

Roger Gustafsson

Inger Björk

Tomas Blad Lindahl

Jocke Kellokumpu

Min revisionsberättelse har lämnats 2018-04-05

Micaela Karlström
Auktoriserad revisor

FEM SAKER MÄN KAN GÖRA NÄR KVINNOR VITTNAR OM SEXUELLA TRAKASSERIER

Listan togs fram i samband med #metoo,
men fungerar lika bra idag som då.

1

Lyssna och bekräfta

Uppmuntra de kvinnor som vill berätta
mer och visa att du tror på dem.

2

Börja med dig själv

Fundera över dina egna beteenden.
Du som känner att du har gått över
gränsen, nu är en bra tid att söka hjälp.

3

Prata med andra män

Diskutera dina tankar och känslor och
uppmuntra andra män att prata om sina.

4

Säg ifrån

Lova dig själv att du från och med nu
alltid säger ifrån när andra män går över
gränsen. Till exempel när de drar
sexistiska skämt.

5

Engagera dig!

Organisera dig för förändring. Att gå med
i MÄN är ett sätt. Kom med och förändra
och förändras tillsammans med oss.
Läs mer på www.män.se